XVI. évfolyam 36. szám **Ára: 1 forint** *1960. szeptember 8*

Ludas Matyi

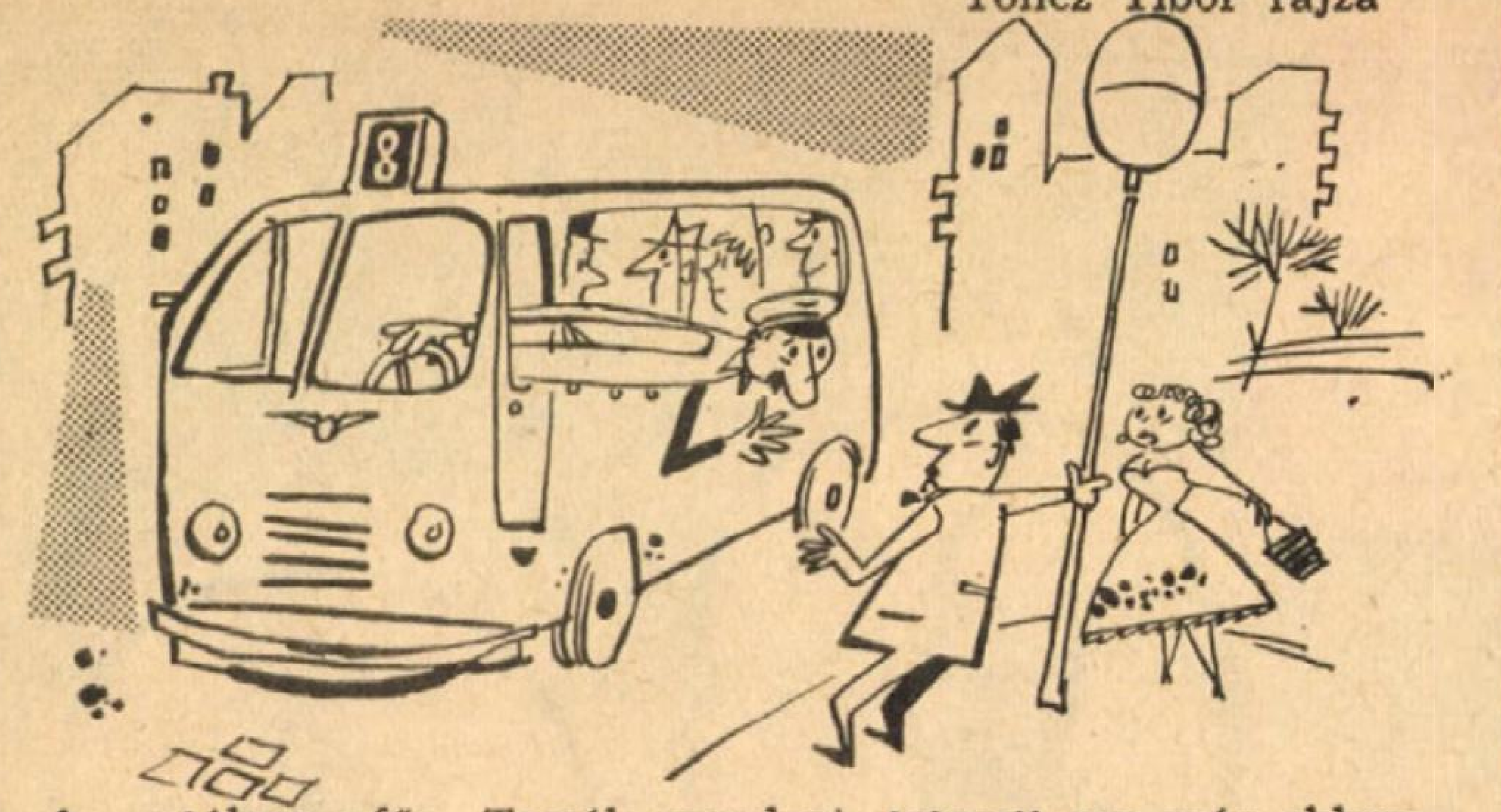

Schwott Lajos rajza

— Töprengjünk, kartársak... Miként lehetne a hengerimport anyagát hazaival pótolni?...

Változékony útvonal

Toncz Tibor rajza

Az autóbuszsofőr: Tessék mondani, tetszett ma már ebben az utcában nyolcast látni?

Ami fontosabb

Szűr-Szabó József rajza

Gondolkozzunk csak!

Újságíró (jegyez): Gépek zakatolnak, targoncák nyikorognak, művezetők kiabálnak – egyszóval a szokott csöndes délutáni műszak a Reszelőnyél- és Fakanálgyár második számú műhelyében...

Szaki: Újságíró a kartárs?

Újságíró: Igen. A kartárs pedig reszelőnyélmester, ugyebár?

Szaki: Az vagyok.

Újságíró: Én éppen magához jöttem. Ez itt a gépe, ugyebár?

Szaki: Az bizony, hogy megismerte rögtön!... Jó kis gép ez!

Újságíró: Megindítaná? Szeretném látni, hogyan működik.

Szaki: Nincsen akadálya – éppen most kezdem a műszakomat... Na, hol is a kurblim?...

Újságíró: Kurblival kell beindítani?

Szaki: Persze.

Újságíró: Nem villany hajtja?

Szaki: Szorul is ez arra! Saját motorja van!

Újságíró: Mi hajtja a motort – benzin?

Szaki: Petróleum.

Újságíró: Az büdös!

Szaki: Meg lehet szokni. Húsz év után már nem is igen érzi az ember. Én már meg se tudnék lenni nélküle... Na, itt a kurbli, most figyeljen.

Újságíró: Nagyon kíváncsi vagyok.

Szaki: Mindjárt. Ötödik-hatodik próbálkozásra rendszerint beindul.

Újságíró: Hat... Hét... Ez már a nyolcadik próbálkozás...

Szaki: Nem kell türelmetlenkedni... Most egy kicsit lámpalázam van... Na, látja, éppen beindult!

Újságíró: Be. Mindig így puffog és remeg?

Szaki: Megbízható gép ez. Mindig.

Újságíró: Nem fog szétesni?

Szaki: Hová gondol? Nálunk tervszerű megelőző karbantartás folyik. Éppen máma reggel drótozta össze a TMK!

Újságíró: No, most tessék csinálni rajta egy reszelőnyelet.

Szaki. Úgyis.

Újságíró: Miért tetszett lehasalni, szaki bácsi?

Szaki: Ez a gép még olyan rendszerű, hogy a megmunkálandó fahasábot csak alulról lehet belehelyezni.

Újságíró: Értem. És amit most verejtékezve, két kézzel csavarni tetszik, az mi?

Szaki: Satu. Csak harminc tekerés ezen a keréken, és az anyag be van fogva – tapogassa csak meg most ezt a fahasábot.

Újságíró: Alig lötyög.

Szaki: Ugye!... Jó kis gép ez!

Újságíró: Működés közben mindig ilyen hőséget áraszt?

Szaki: Mindig csak pont ilyent.

Újságíró: Még szerencse, hogy éppen idetűz a déli napsugár – ez viszonylag hűti az embert... Most miért tetszett létrára mászni?

Szaki: Beindítom a forgácsoló szerkezetet... Röpködnek már a faforgácsok?

Újságíró: Csak úgy süvöltenek a fülem mellett.

Szaki: Akkor jó, akkor beindult.

Újságíró: Mikor készül el az első reszelőnyél?

Szaki: Ha a bokánkig ér a fűrészpor.

Újságíró: Véleményem szerint a harmadik szál import szilfát fogyasztja e pillanatban a gép...

Szaki: De meg is van már az első reszelőnyél! Tessék megnézni.

Újságíró: Szép. Csak inkább mintha prakkerra hasonlítana... Határozottan prakker-alakú.

Szaki: No, ez véletlenül selejt lett. De a következő egészen biztosan sikerülni fog.

Újságíró: Újabb másfél óra múlva?

Szaki: Jó munkához idő kell.

Újságíró: Nézze, szaki bácsi, most már megmondom – mint újságíró, én azért jöttem ide, hogy megkérdezzem, miért ezen az ócska gépen dolgozik, óriási hőségben, amikor ezen verejtékes fizikai munkával másfélóránként ha előállíthat egy reszelőnyelet...

Szaki: Én ezt a gépet már úgy ismerem, mint a tenyeremet.

Újságíró: Igen, de kint az udvaron egy gombnyomással, ülve kezelhető modern gép áll, amely minimális forgácspazarlás mellett óránként négyezer reszelőnyél-alakú reszelőnyelet képes előállítani... Miért nem hajlandó arra átállani?

Szaki: Micsoda kérdés! Látszik, hogy nem szakmabeli... Gondolkozzunk csak! Napokba telne, míg megtanulnám a kezelését!

Dunai Ferenc

Még sokra viszi...

Várnai György rajza

Levél a szülőfaluba

Balázs-Piri Balázs rajza

– Írja, Lilike! „Drága édesanyám és édesapám..."

Az új portál előtt

Szegő Gizi rajza

– Mi lehet ezzel? Már két napja készen van és még mindig jó . . .

Nem köszönnek

Az író kisvárosban él és a felhőkben jár.

Legalábbis annyira a felhőkben, hogy a helyi társaság apró pletykái, bizalmas szenzációi soha nem jutnak a fülébe. Mint mindig, most is élete főművét írja, azt a bizonyos nagy regényt. S pihenésképpen néha elbeszéléseket, melyek közül egy-egy meg is jelenik a helyi újság vasárnapi számában.

Mikor legutóbb találkoztunk, szótlan volt és töprengő.

Szomorúsága még a harmadik fröccs után se engedett föl.

– Mi bajod van? – kérdeztem tőle.

– Nem köszönnek.

– Kik nem köszönnek?

– Sokan. A legjobb barátom kezdte. Hétfőn jött velem szemben és elfordította a fejét. Ugyanezt csinálta a boltvezető, de ő még köpött is, mikor elment mellettem. Nem szóltam semmit, tudod, milyen szelíd mamlasz vagyok, de észrevettem. Aztán jött a Kissné zokogva, hogy ezt nem várta volna tőlem. Tisztességes ember az ilyesmit nem beszéli ki a világnak – azt mondja – és az egész különben is szemenszedett rágalom. Azt se tudom, hányan vannak már, akik nem köszönnek. Elfordítják a fejüket, átmennek a túlsó oldalra. Már fenyegető levelet is kaptam, azt írják benne, hogy az ilyen csirkefogónak, mint én, ki kellene tekerni a nyakát. Nem vétettem senkinek, ártatlan vagyok és most egyszerre ennyi haragosom támadt. Hát érted te ezt?

– Nem jelent meg valami írásod mostanában? – kérdeztem a nekibúsult embert.

A szeme rögtön mosolyogni kezdett.

– De, éppen a múlt vasárnap. Tudod, egy kerek kis elbeszélés, arról van benne szó, hogy egy asszony megcsalja a férjét.

— s —

Szeptemberi elégia

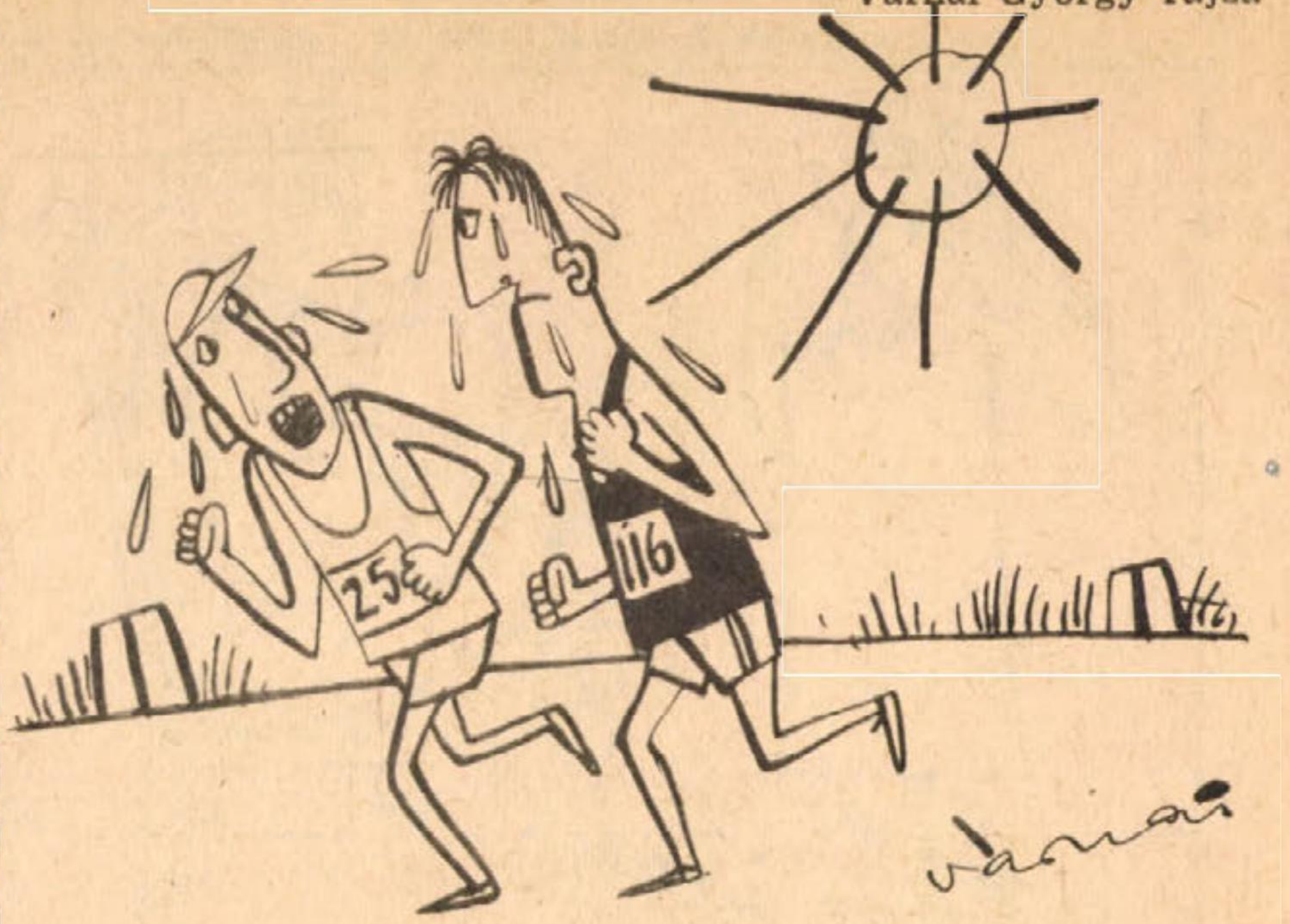
Kékpapír-tekercs itt is, ott is,
Most mindenfelé ilyet látok,
Füzetet, könyvet csomagolni
Ezt vásárolják a diákok.

Kéziratpapír, rajtad vívom
Évek óta a napi tornám,
De szép volt, mikor nekem is még
Kékpapír volt a papírformám.

Hidvéghy Ferenc

Marathoni futók

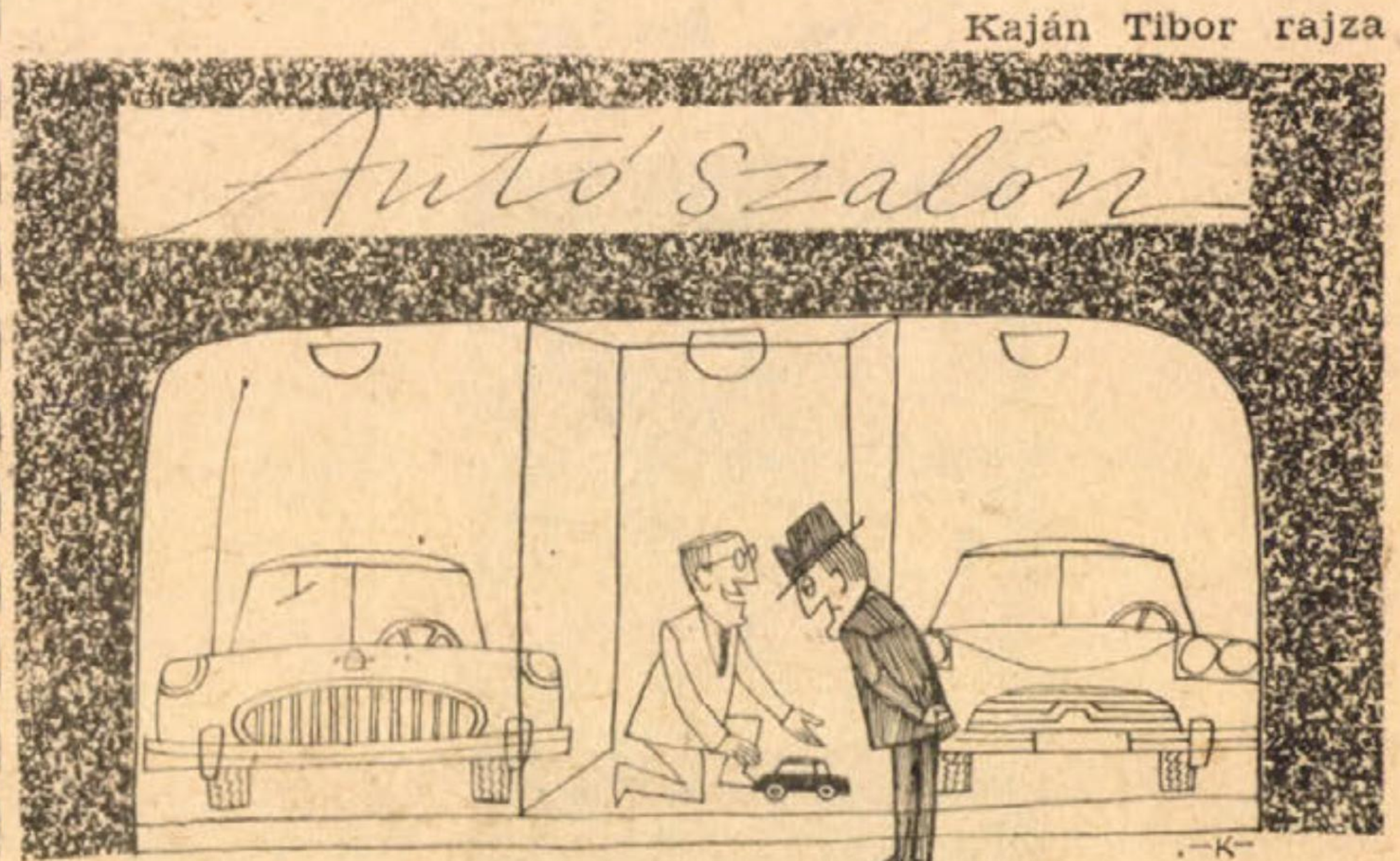
Várnai György rajza

– És azt ismered, hogy két skót utazik a vonaton . . . ?

Emberismeret

Kaján Tibor rajza

– Ezt a típust ajánlhatom!

Kozmikus gőg

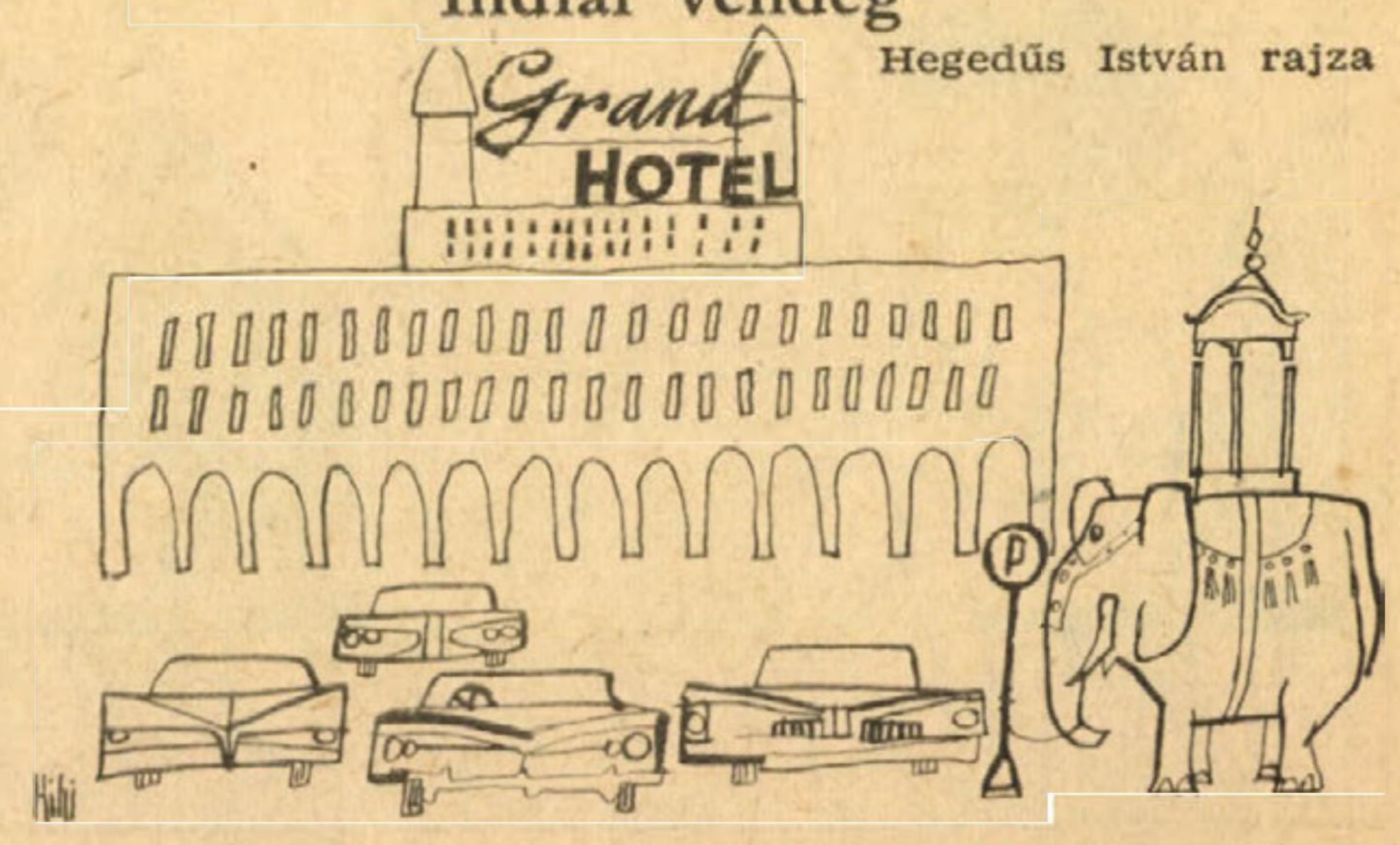
Toncz Tibor rajza

Floki: Addig én felugrom a Holdba!

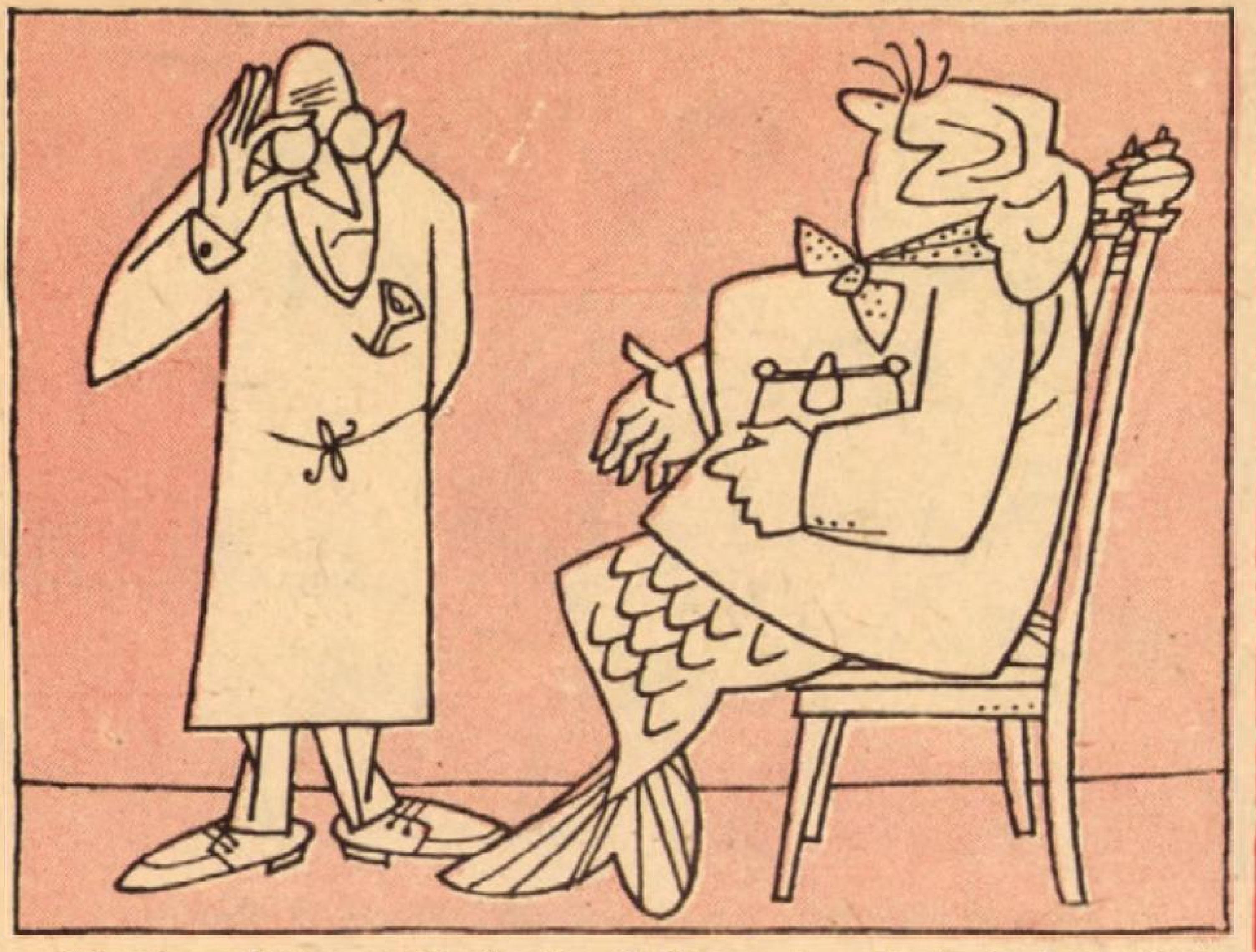
Indiai vendég

Hegedűs István rajza

Fogyókúra

(Louis Rauwolf rajza az „Eulenspiegel”-ből)

– Megfogadtam a tanácsát, doktor úr. Csak halat ettem.

Nehéz levezetés

Hegedűs István rajza

a Matematikai Kongresszuson

LEVÉL Az üres bölcsőkről

Fierlinger Úr!

Az Önhöz hasonló nyugati újságírók nem győznek beszámolni arról, hogy nálunk, Magyarországon az üzletek konganak az ürességtől, nem lehet sem élelmiszert, sem ruhafélét kapni; szívhez szóló riportokban ecsetelik, hogy néptelenek a presszóink és a vendéglőink, de ha itt-ott össze is verődik egy-egy társaság, szó alig hallatszik, csak suttognak egymásnak az emberek, mert a titkosrendőrség figyeli őket. A hozzánk érkező sok ezer külföldi látogató a saját szemével győződik meg arról, hogy az Önök sajtója az ellenkezőjét írja meg az igazságnak. Megjegyzem: nyugati forrásból olyan hírmagyarázatot is hallottam már, hogy a magyar kormányzat napról napra óriási készletekkel tölti fel az üzleteket kizárólag azért, nehogy a nyugati sajtónak alkalmat adjon az áruhiány leleplezésére. Sőt e hírmagyarázat szerint a vendéglátóipar bizalmas utasítást kapott, hogy az éttermeket, presszókat és mulatóhelyeket töltse meg vendégekkel, lássa el őket potyán étellel, itallal, még cigányzenével is, de kötelezze őket hangos mulatozásra, nehogy a nyugati sajtó a „kihalt Budapestről” és a „hallgató Magyarországról” írhasson.

Azt hittem, minden ötletet kipróbáltak már, amikor most Ön, Franz Fierlinger úr, mint a nyugat-németországi Westfälische Rundschau tudósítója arról ad hírt, hogy Magyarországon nagyon kevés gyermek születik, üresen állnak a bölcsők, ami igen komoly gondot okoz a magyar kormánynak. Igazán jólesik, hogy aggódik értünk Fierlinger úr és emberbaráti kötelességből figyelmeztet minket — és az egész világot: ha ez így megy tovább, kihal a magyar!

„Eddig kudarcot vallott minden olyan kísérlet” — írja Ön —, „hogy pótlékokkal és különböző kedvezményekkel csinálják kedvet nagyobb családok alapításához... A magyarországi illetékes hatóságok most olyan hadjáratba kezdtek, amely meglehetősen szokatlan lenne a nyugati országokban. Ennek során a házasélet legbensőbb területére is behatolnak a funkcionáriusok jelszavai és az országban figyelmeztető plakátokat terjesztenek ezzel a felirattal:

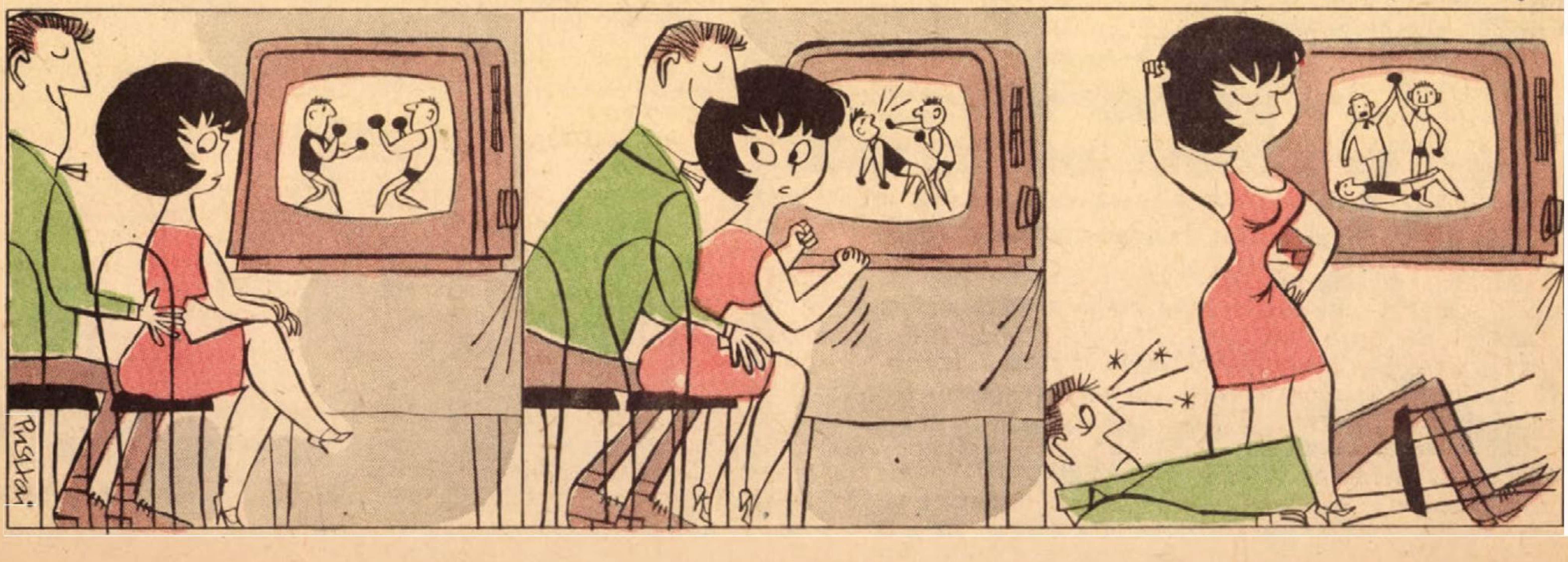
Ne feledjétek, hogy Magyarországnak sok gyerekre van szüksége! Vizsgáljátok meg, amikor reggel felkeltek, hogy munkába induljatok, vajon teljesítettétek-e házastársi kötelességeiteket is!”

Sajnos, személyesen nem ismerem Önt, arról sincs tudomásom, milyen a családi állapota: mennyi idős, nős, elvált vagy talán éppen agglegény-e s ezért nagyon lekötelezne, ha közölné velem, hogy milyen minőségben és milyen mértékben, plakát hatására vagy anélkül fejtett ki közhasznú tevékenységet hazája népszaporulatának érdekében?

Földes György

Jucika és az olimpia

Pusztai Pál rajza

KULTURPARK LESZ A LÁGYMÁNYOSI SIVATAG HELYÉN...

Az esküvő

„Lőrinc: Gyertek velem! Megesketlek hamar . . ."
(Shakespeare: Romeo és Júlia)

— Miért sírsz? — kérdezte Romeo, szerelmétől, Júliától, miután elhagyták Lőrinc barát celláját.

* * *

Asszony vagyok. Montaguené. Montague Romeóné. Egészen jól hangzik Lőrinc atya áldását adta ránk. Kár, hogy annyira sietett a szertartással: hadarva mondta a szöveget és közben ijedten pislogott az ajtó felé... Fázom. Hideg volt a cellában. Ó, azok a rideg, fehér falak! Még most is libabőrös vagyok... Tudom, hogy gyorsan és titokban kellett megesküdnünk, de azért ilyen gyorsan és ilyen titokban? Ez túlzás!

Biancát, a barátnőmet azért elhívhattuk volna, szigorú titoktartás terhe mellett. Amikor tíz évesek voltunk, esküt tettünk: soha nem lesz titok közöttünk, mindent elmondunk egymásnak. Megszegtem az esküt, Bianca sohase fogja megbocsátani nekem. Igazán sajnálom, hogy nem jöhetett; szerettem volna látni, amikor megpukkad az irigységtől, amiért előbb mentem férjhez, mint ő...

Montaguené asszony. Ez vagyok én. Milyen furcsa! Gyakorolnom kell leírni a nevemet... Az esküvő még öt percig se tartott... Valamikor, kislány koromban, másképp képzeltem el az esküvőmet... Arról álmodoztam, hogy... Persze, más az álom és más a valóság... Tudom... De azért lehetett volna valamivel fényesebb... Ünnepélyessé kellett volna tenni néhány szőnyeggel, függönnyel, falikárpittal... Attól még lehetett volna titkos... És titokban egy kis kórus is énekelhetett volna a sarokban, persze, csak halkan, ne hallják meg odakünn... Most már bánom, hogy nem én vettem kezembe a dolgot...

Néhány meghívót is szétküldhettünk volna titokban... Nem sokat, mondjuk húszat. A rokonok és az ismerősök közül azoknak, akikben bízni lehet, akik nem fecsegők, akik szeretnek engem... Mondjuk huszonötöt... Attól még lehetett volna titkos a menyegzőnk!... Megmondtuk volna a násznépnek: boldogságunk forog kockán, ha valakinek elmondják a történteket.

Ó, drága jó Clara nagynéném! Clara néninek is itt kellett volna lennie. Egy ízben, midőn arany nyakláncát nézegettem és benne a rubin-, zafír- és opálköveket, így szólt: „Látom, tetszik neked... Megígérem, Júlia, esküvőd napján a tiéd lesz.. Ez lesz az én nászajándékom..." Vajon mit fog szólni, ha megtudja: férjhez mentem!

Szeretem Romeót. Övé a szívem, de zára még töretlen. Angyalok zenélnek, ha csak kiejtem a nevét... Mit számít az, milyen volt az esküvő! Az a fontos, a legfontosabb, hogy szeretjük egymást... De azért... de azért, ha meghívunk harminc-harmincöt vendéget és adunk nekik egy szerény esküvői ebédet, attól még titok maradt volna a titok!

Tudom, hogy nem lehetett. Tudom, hogy még így is veszélyes volt a dolog. Tudom, hogy nem volt más mód, kedvezőbb alkalom. Tudom, hogy nem tehettünk másképp. Tudom, hogy Romeo szeret és ez a legfontosabb. Van-e fontosabb ennél? Tudom, hogy az esküvő csak formaság. Tudom, hogy őrültség lett volna nyilvánosan megtartani. Tudom, hogy megakadályozták volna egybekelésünket. Tudom, hogy megölték volna Romeót.

Tudom, hogy ez volt az egyetlenegy megoldás.

Mégis, milyen szép lett volna egy nagy esküvő, ezer vendéggel, tánccal, színielőadással, tűzijátékkal...

Talán, ha Romeo nagyon akarta volna... De nem is nagyon akarta...

Hová a csudába tettem a zsebkendőmet?

* * *

— Miért sírsz? — kérdezte Romeo szerelmétől, Júliától, miután elhagyták Lőrinc barát celláját.

— A boldogságtól — felelte Júlia szipogva.

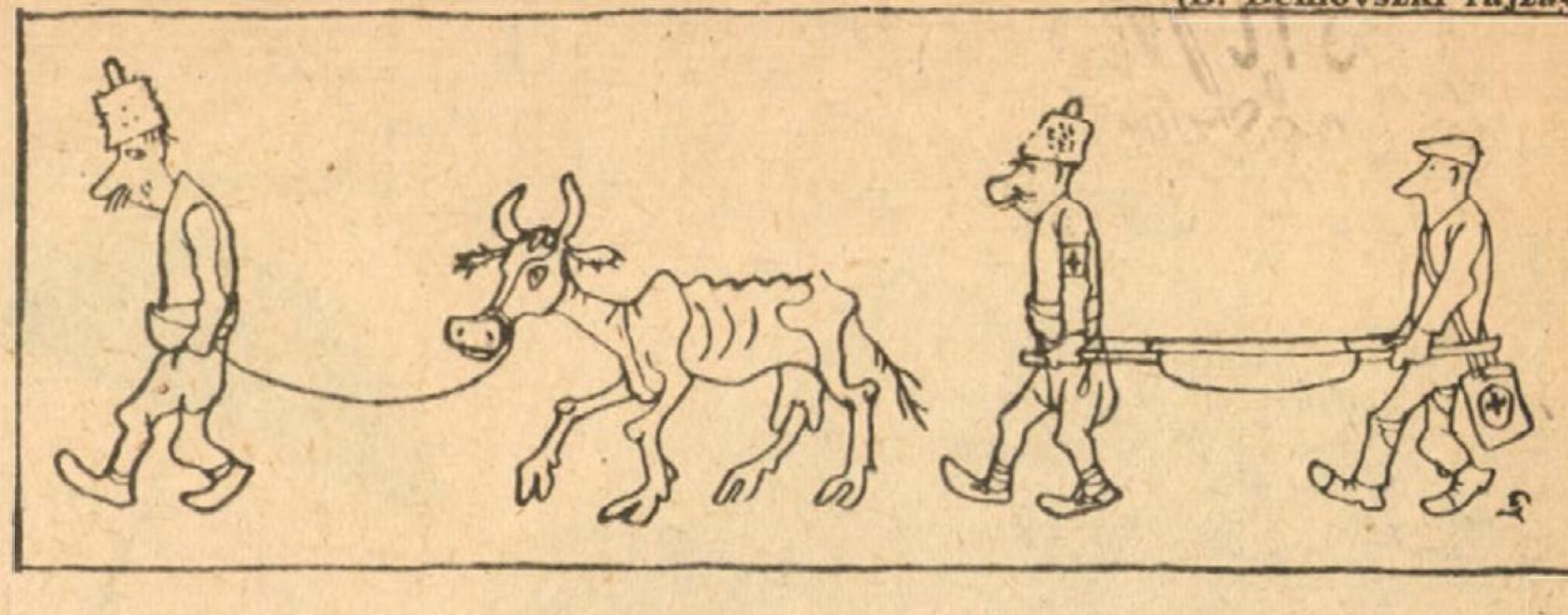
Mikes György

BOLGÁR HUMOR

A szófiai „Sztarsel" című szatirikus lapból

Ki a legelőre

(B. Demovszki rajza)

A MŰVÉSZET ÉRTELME

Egy irodalmi lap szerkesztőnője és én, a szerző beszélgetünk.

— Miről szól a novellája? — kérdi a szerkesztőnő.

— Egy asszonyról, aki elhagyja a férjét...

— Nyilván, mert kispolgár, önző, tunya?

— Nem, pozitív alak...

— Nyilván az asszony vidékre akar menni munkára?

— Nem, egyszerűen szerelmes a másikba...

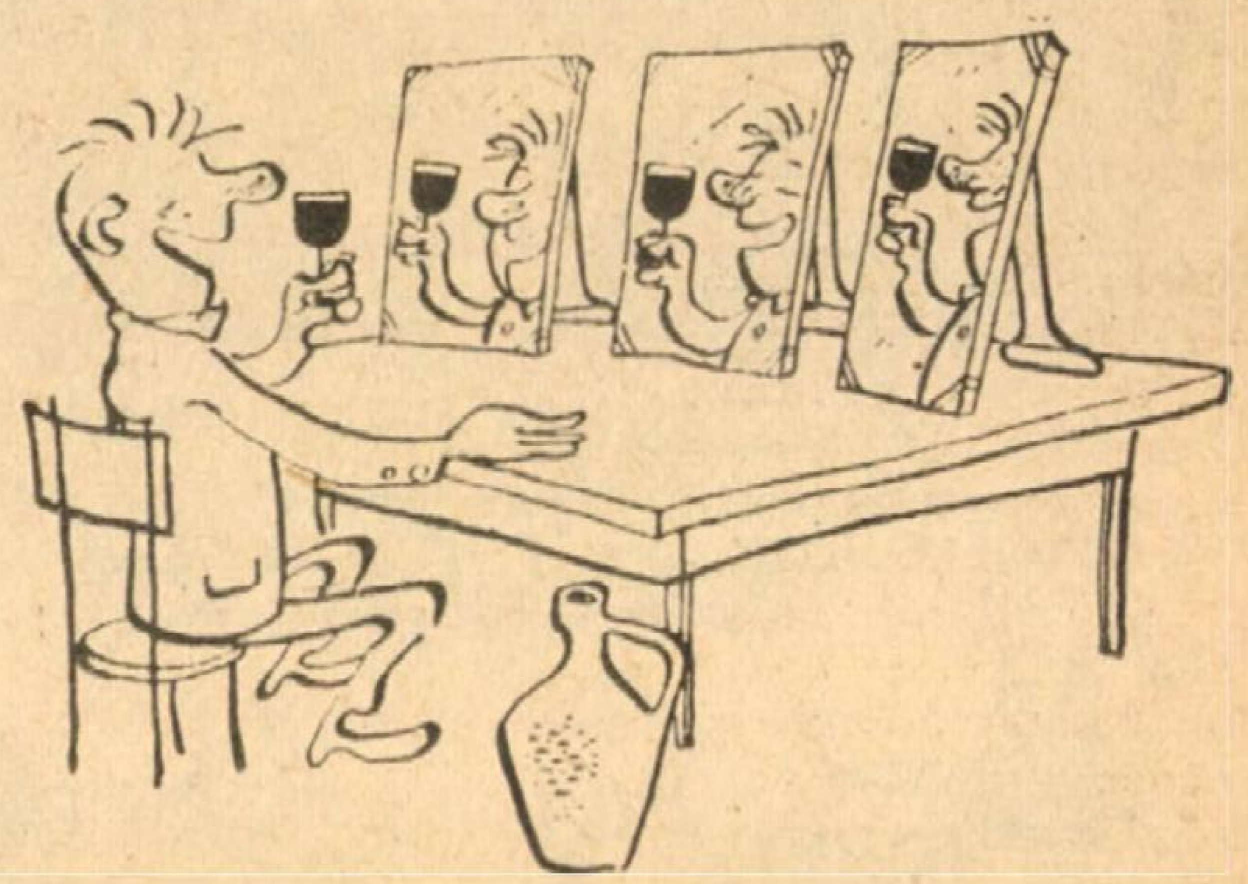
— Persze, mert a másik a szocialista munka hőse?

— Csöppet sem, egyszerű ember, csupáncsak szebb, csinosabb az előzőnél, s az asszony beleszeretett...

— Ez züllöttség! — kiáltott fel a szerkesztőnő. — Az első férjnek kell legyen valami társadalmilag lemérhető fogyatékossága, különben a nő nem hagyhatja el! Végül is a művészetnek kell, hogy értelme legyen!

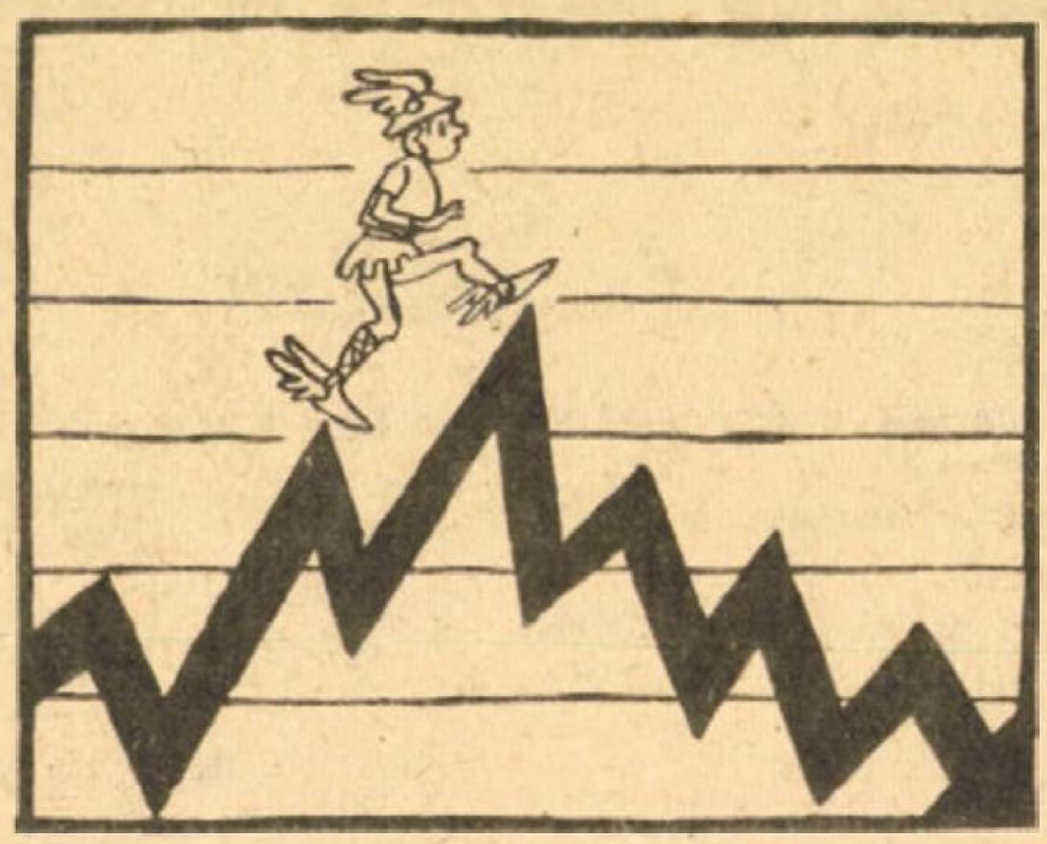
— Fogyatékossága? — felelem. — Hát igen, van: irodalmi lap szerkesztője.

G. Markov

– Társaság nélkül sohasem iszom...

(D. Donev rajza)

Némely kereskedelmi vállalatnál hepehupás a Merkur útja

(ASZ. Trozov rajza)

– Én is kihoztam volna néhány zsák búzát, elnök elvtárs!

– Hallgass! Ne izgass a gépesítés ellen!

(G. Anasztaszov rajza)

– Mióta megtudta, hogy a strand őre nőtlen, naponta fuldoklik...

(T. Pindarev rajza)

Pesti Márton színész

Jellemének főbb összetevői: tehetség, lustaság, gyávaság, becsületesség, gúny. Ez a jellemötvözet elzárta előle a fővárosi színészet első és második vonalát, de biztosan ül a harmadik vonalban. Előadás után szokott fölkeresni. Ezúttal is este keresett fel.

– Egy kis írást hoztam – mondta.

Ez nem lepett meg. Pesti Márton a maga csöndes módján átesett az összes színész-hóbortokon. Énekelt Modugno chansonokat Óbudán s pantomim matinét rendezett egy óvodában. Ez utóbbi szerencsés ötlet volt. Mert amikor a „Zsugori" című mikro-pantomimot adta elő, akkor az apróságok is önkéntelenül harácsoló mozdulatokat tettek, s mikor a „Tékozló" című mimo-groteszkjét mutatta be, akkor az óvodások is szórták kis karjaikkal a képzeletbeli pénzt. Ily módon egy tornaóra haszna is tetézte előadásának művészi értékét. Most tehát írt.

– Elkapott engem is ez az epidémia – mondta finomkodva Márton.

Világos, könnyed hangon beszélt, csak egy-egy ijesztő elfulladás jelezte időnként, hogy a cigarettákra költött összeg nem volt kidobott pénz.

– „*Hóbortos gondolatok a színészetről*" – közölte a címet és már elém is tette írását.

A kockázatról

A színész olyan gazdag ember, aki minden este egész vagyonát teszi kockára.

A rendezésről

Általában rendezőnek számítjuk azt is, akinek csak egy rendezői ötlete van. Ez az ötlet az, hogy ő rendező.

Mégegyszer a rendezésről

Némely rendezőnél az érdes és goromba modor csak álarc. Ez az álarc ügyesen leplezi azt a tényt, hogy ő valóban érdes és goromba ember.

A szerepkörről

A hősszerelmesből akkor lesz jellemszínész, amikor az érettségi tablókon a diáklányok helyett már a tanárnőket nézi.

Még egyszer a szerepkörről

A jellemszínészből akkor lesz apaszínész, mikor az érettségi tablókon a tanárnők helyett már megint a diáklányokat nézi.

A vigasz

A színész az öncsalás képességét vigasztalásul kapta mindazért, ami nem lett. A humorérzéket pedig vigasztalásul kapta mindazért, ami lett.

*

Mikor befejeztem az olvasást, Márton lágy mozdulattal elvonta tőlem kéziratát s így szólt: – Szemlátomást nem mulattál. Ezt jó jelnek tekintem. Sose volt valami különös humorérzéked.

Rozsos István

TÖRÖK JÁNOS KIÁLLITÁSA

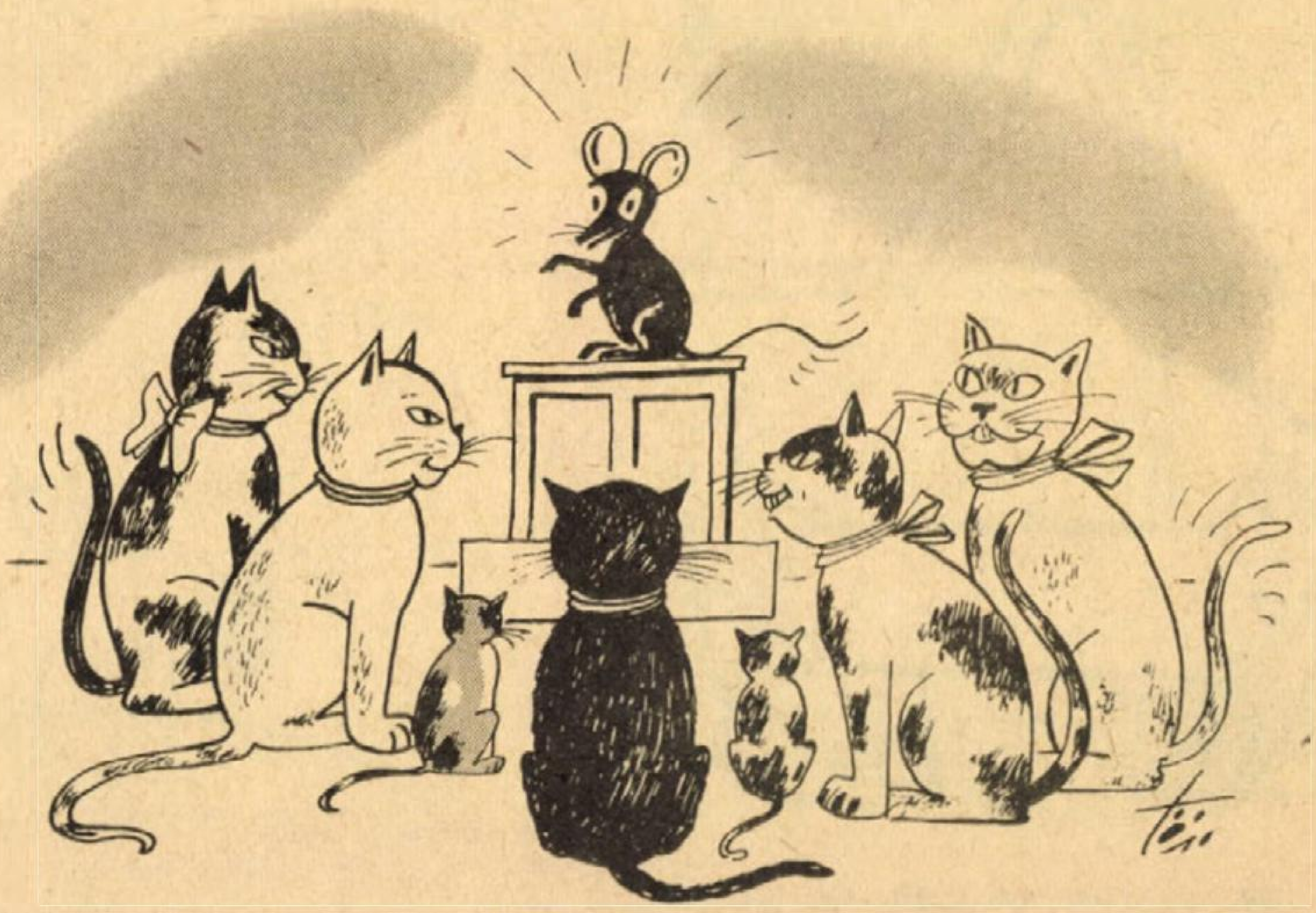
– Most már csak szeretném tudni, hogy védjük-e a kongóiakat vagy támadjuk?!

– Nagyanyu! Amikor kicsi voltál, ki vigyázott énrám?

– Akkor hát kezdjük el, Paula kisasszony. Tegyük fel, hogy egy ismeretlen férfi molesztálja önt az utcán...

– Tudjátok, gyerekek, az volt a klassz, amikor a súlytalanság állapotába kerültem!

Adenauer gyufacímke-terve

Szegő Gizi rajza

Kooperáció

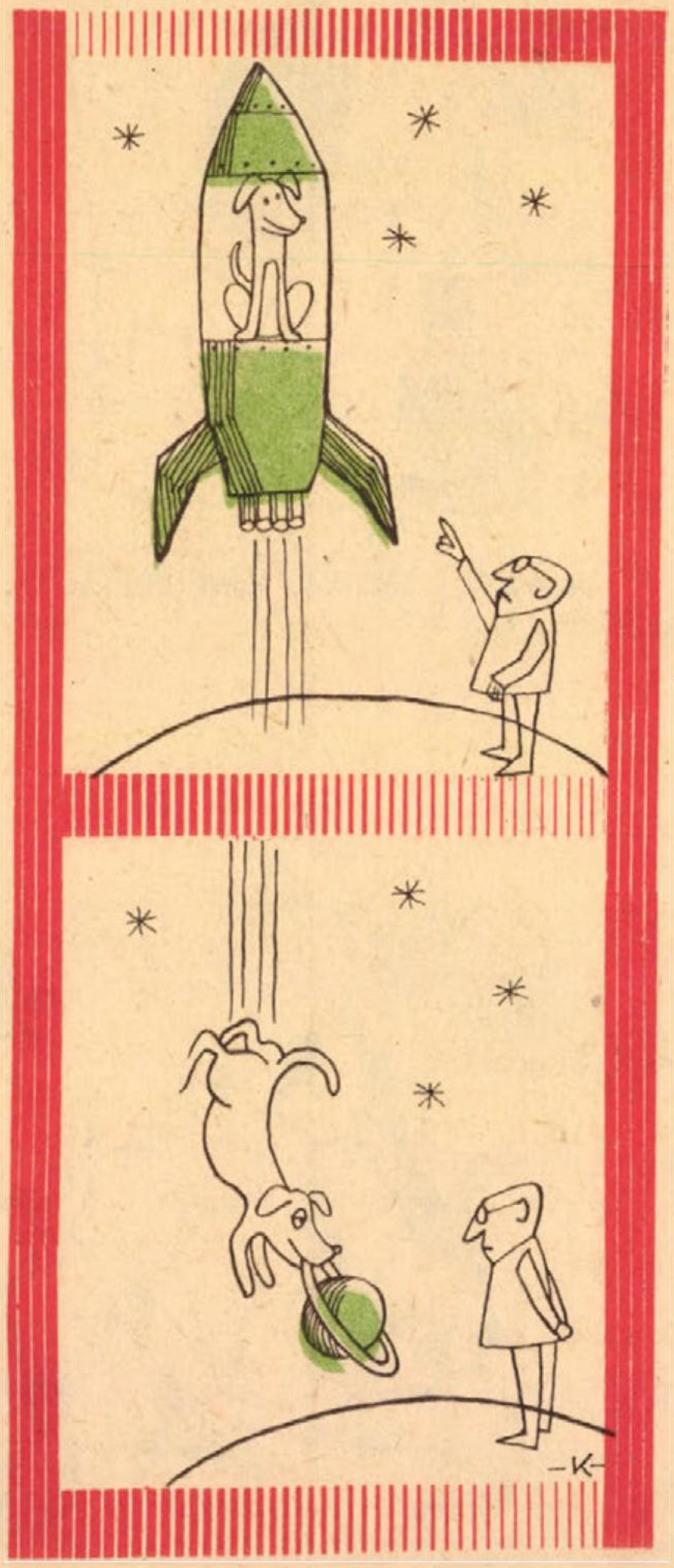
Szűr-Szabó József rajza

– Így rengeteg spriccelt szövetet legyárthatunk!

Az első visszatért kutya

Kaján Tibor rajza

Velem történt

1.

Pompás kis fészkemben, az ülőkalauz mellett elhelyezett süllyesztett zsöllyében ülök az autóbuszon és jólesően utazom. Felszáll ekkor egy ifjú, magas, vállas, szőke haj, sudár tekintet s letesz a kalauz elé egy százforintost. „Kérek egy vonalat."

A kalauz telve jóindulattal, de üres ám a ládafia. „Aprót kérek." „Nincs."

Az ismert, de mindig drámai helyzet. Az utas ingyen nem utazhat, ez mindannyiunk számára világos. De ha leszáll, mikor jön újabb busz, hiszen este van, este van, kiki nyugalomba. Szól a kalauz harsányan, példázva az emberi jóság magasrendűségét: „Ki vált egy százast?" Senki sem mozdul. Az utasok részvétlenül utaznak tovább, némelyiknek derűs és megelégedett mosoly az arcán: nem vele történt ez a malőr. Egy idős úr mégis elővonja a briftasniját, beletúr s aztán sajnálkozva jelenti: „Nincs annyi". Ekkor lép színre az én megértő irgalmam. Előveszek egy forintot s nyújtom az ifjúnak:

— Adok egy forintot magának, fiatalember. Tessék.

— Nem fogadhatom el — rázza a fejét önérzetesen.

— Természetesen kölcsön adom csak — nyugtatom meg, azt ne higgye, hogy gyereknek nézem.

— Hogyan tudom visszaadni? — kérdi vívódva.

— Felírja a címemet és postán megküldi.

— Se papírom, se ceruzám.

— Hát akkor — erőltetem most már egy kissé ingerülten a dolgot — mondja meg a címét, majd elmegyek érte.

— Vidéki vagyok.

— Hol lakik?

— Újkécskén.

— Járok én arra is. Itt a forint, majd megkapom, ha arra lesz dolgom.

Megáll a busz. S az ifjú leszáll, dacosan, emelt fővel.

Pukkadj meg, öcsém, ha nem hagyod nagyvonalúnak lenni az embert.

2.

— Szervusz!

— Szeheeervusz, komám!

Nem tudom, ki ő, de kedves és rokonszenves. Nem tudom, ki ő, de az biztos, hogy legalább tíz éve nem láttam. Sőt. Talán húsz is megvan már. Aha. Bajtárs lehet. Azokra emlékszem vissza ilyen nehezen. Mert nagyon sokan voltak. Megöleltük egymást, kérdem tőle:

— Mit csinálsz, egykomám?

— A Főtefunál vagyok.

— Bravó.

— Hát te?

— Én lapnál dolgozom.

— Igen? Melyiknél?

— A Ludas Matyinál.

— Ne mondd. Óriási. Hát akkor idefigyelj, öreg fiú — és nyújtja a kezét —, ha neked szállítanod kell valamit, telefonálsz nekem, ha pedig én egy jó viccet hallok, elküldöm neked.

Az igaz barátság sírig tart.

(t. l.)

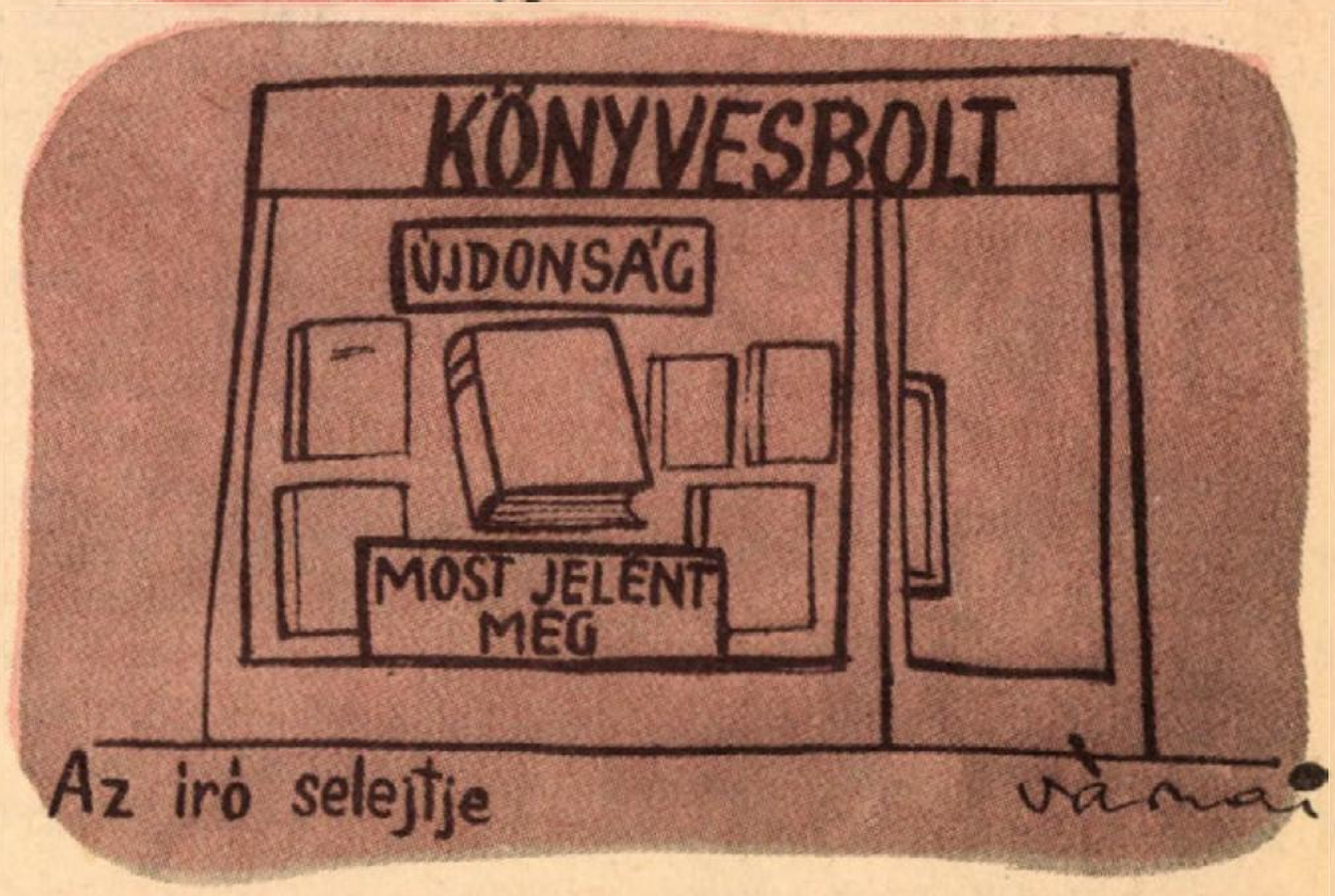
Utazás a selejt körül

Várnai György rajza

A munkás selejtje

Az iparos selejtje

A hivatalnok selejtje

Az író selejtje

Pesti tudósítónktól

A macskatulajdonosok bizonyára rossz szájízzel vették tudomásul, hogy a világűr meghódításában a kutyáké a főszerep, s a cicák szinte szóba sem kerülnek. Bármennyire is intelligens állatok a cicák, be kell látniok, hogy az alkalmazkodás és a társadalmi munka nem erős oldaluk. Hízelegni tudnak, de például nincs házőrző cica, északon sehol sem ismerik a cicaszánt mint közlekedési eszközt, s arról sem hallott még senki sem, hogy nyomozás során rendőrcicákat alkalmaztak volna.

*

Nem igaz, hogy a gyerekek önzők, irigyek, s másokkal nem törődnek. Három fiúcskát láttam a minap. Az egyik hatéves, a másik ötéves, a harmadik mintegy négyéves lehetett. A legnagyobb egy cigarettát szívott, majd egyetlen szippantás után odaadta az ötévesnek. Az is szívott a cigarettából, majd testvériesen odaadta a négyévesnek.

A szeretet harmóniájában egy felnőtt képviselte a diszharmóniát. Elvette a gyerekektől a cigarettát és durván rátaposott. Ezt különben önkritikusan jegyzem meg.

*

A napokban hallgattam a rádióban Bartók Béla döbbenetes művét, a Cantata Profanát. Angolul... Amikor a boldogtalan atya visszahívja csodaszarvassá vált kilenc fiát, így kecsegteti őket esdekelve:

The table is set...

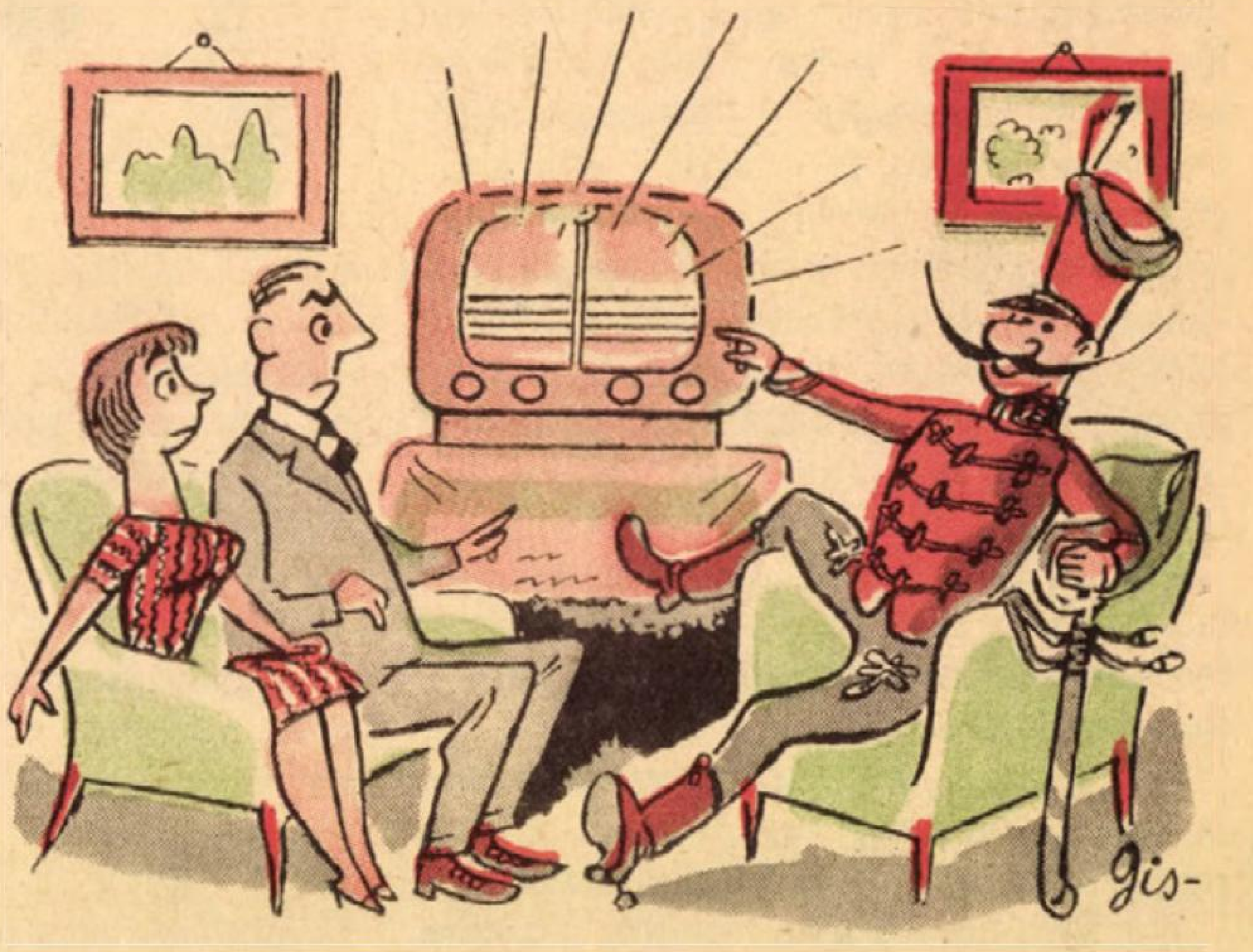
Még jó, hogy mikor észrevette őket, nem így köszönt nekik: *„Helló boys!"*...

Bocsánat az akadékoskodásért: nem lehetne ezt a magyar remekművet magyarul hallani?

F. L.

Háry János legújabb meséje

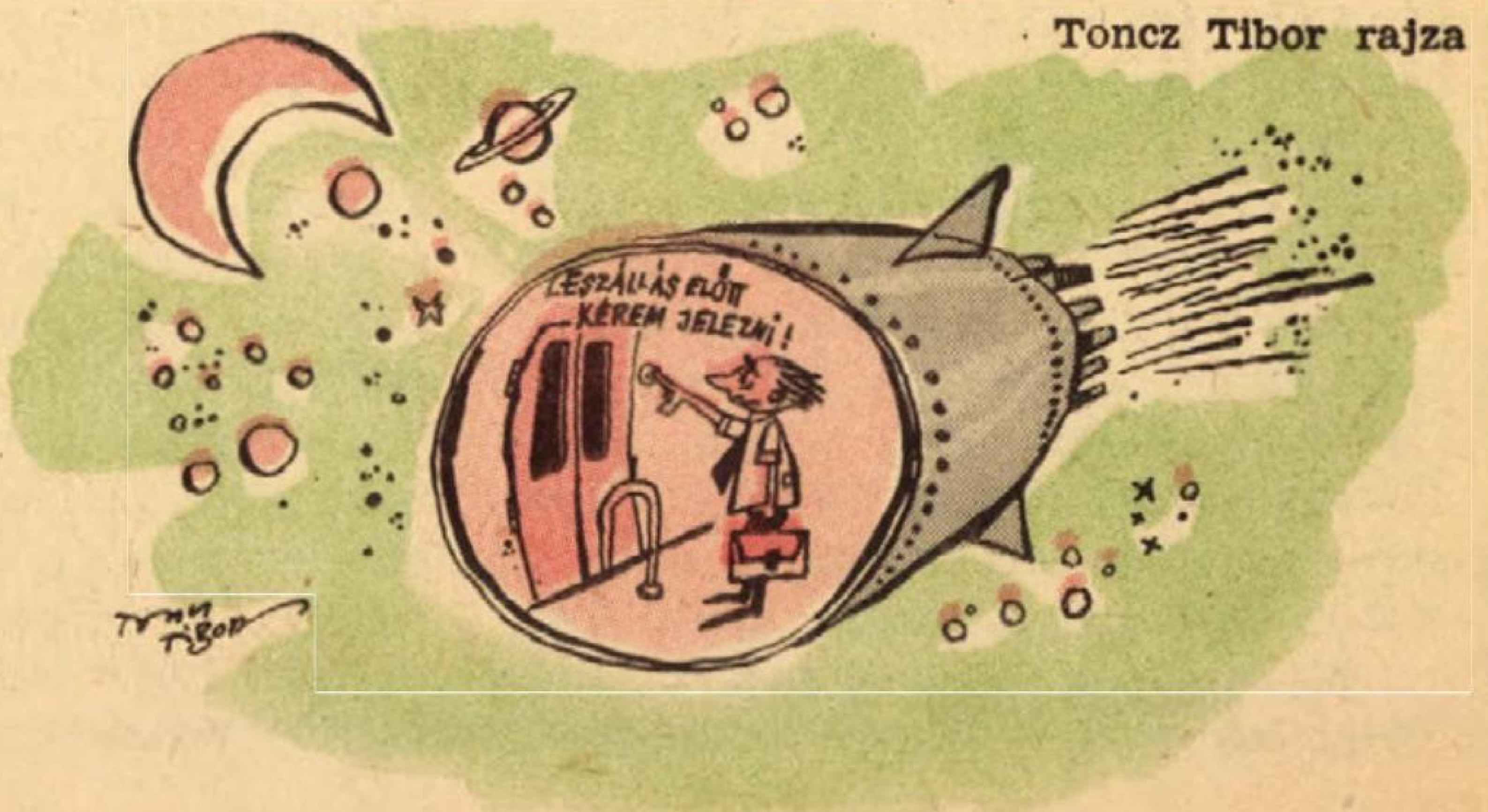
Szegő Gizi rajza

– Azért akarom meghallgatni a szívküldit, mert tegnap is egészen új dalok voltak benne!

A közlekedés fejlődése

Toncz Tibor rajza

Kedves vendégünk M. G. Szemenov, szatirikus író, a moszkvai Krokodil főszerkesztője. Lapunk számára írta az itt következő elbeszélést:

A CSÍKHAL

Anyu nagyon szereti Vovkát és fényes jövőt jósol neki. Ennek a szeretetnek esett áldozatul a háromkerekű, oldalkocsis motorkerékpár.

Ott állt a motorkerékpár a Gorkij utcában, a „Dinamó" áruház egyik sarkában, egy elkerített helyen. Körülötte mindig nagy tömeg tolongott és bámult. Apu rendszerint munka után zarándokolt ide. A motorossport őrültjeinek seregében mindig megtud az ember valami technikai újdonságot, hall valami érdekes úti kalandot. Apu néha átlépett a válaszfalon, megfogta a' kormányt, kipróbálta, simán működik-e a sebességváltó és a duda. Minden a legnagyobb rendben volt. Apu mélyet sóhajtott, megtörölte gépkenőcsös kezét és kiment az áruházból. Magával vitte az orrában a gumi, a friss festék és a kenőolaj csábító illatát.

Apu szenvedélyes horgász és vadász volt s ezek mellett erről a gyönyörűséges motorkerékpárról álmodozott ősidők óta.

Az álom a megvalósulás felé közeledett, amikor az útjába állt a nagy, mindent lebíró anyai szeretet.

Ez azon a napon történt, amikor kihúzták a család egyik kölcsönkötvényét. Anyu, aki azzal a csodálatos tehetséggel rendelkezett, hogy tudott pénzt összeadni, kivonni és egyáltalán mindenféleképpen kombinálni, gyorsan kiszámította: ha a nyereség összegét hozzáadja apu megtakarított pénzéhez, meg lehet vásárolni Nataskának, Vovka testvérének a „Vörös Októberről" elnevezett zongorát.

Anyu Nataska képességeit illetően szkeptikus álláspontra helyezkedett. De nem kételkedett abban, hogy kedvenc gyermeke, Vova, gyorsan elsajátítja a muzsikálás minden csínját-bínját és ki tudja, idővel még zongoraművész is lehet belőle. Csak meg kell teremteni részére az előfeltételeket...

Így dőlt dugába apu álma arról, hogy micsoda kiruccanások lesznek vidékre motorkerékpáron.

És lám, már harmadik hónapja jár a házba Ludmilla Gedeonovna, a zenetanárnő. Magas, kövér nő, egy kicsit bandzsít szürke szemével, bal arcán nagy anyajegy. Nataska roppant megszerette Ludmilla Gedeonovnát, mert a kabátján a gallér helyén nagy, sötétbarna róka volt. Amíg a tanárnő Vovkával foglalkozott, a róka teljesen Nataska rendelkezésére állt. Felvette magára és sokáig illegette magát a tükör előtt, azután letette a díványra, egy csomóba hajtogatta, ijesztgette vele a bábuit — egyszóval kedvére kihancúrozta magát.

Vovka ezalatt rettenetes kínokat állt ki.

Eleinte nagyon könnyen ment a zenei lecke. Gyorsan elsajátította a zenei ábécét, megtanult néhány skálát. Elég könnyen lejátszotta az első dalocskákat —, a Kicsi ibolyát, a Kiskakast, a Napocskát, a Nyulacskát. Vovkát megdöbbentette és elbájolta az, hogy a zongorából kerek kis dallamokat lehet kipötyögtetni. Sőt még önállóan is alkotni kezdett és meglehetősen vígan kiverte:

Egy, kettő, három,
eső lesz a nyáron...

Csakhogy itt mintha elvágták volna. Vovka pokoli kínokat szenvedett, amikor a tanárnő a zongorával nyaggatta. Hiába követelt Vovkától figyelmet és szorgalmat: „Szünetek alatt ne vedd el a kezed a térdedről", „ne feledkezz meg a csuklómozgásról", „figyelj, hogy az egész kezed nyugodt legyen", „ne hagyd el a csuklódat", „ne tartsd magasan a könyököd". Ezek a megjegyzések Vovka füzetében óráról órára ismétlődtek. De minden hiába! Vovka csuklói és könyökei egymással dacolva működtek. Mindent összekavart és elfelejtett. Utolsó remekműve volt a „Kínai dallam". Ez azonban már csúcsteljesítménynek számított.

Mikor sorra került a „Csíkhal", kiderült, hogy ennek a dalocskának a dallama meghaladja az értelmét. A tanárnőnek csak ki kellett terítenie a Csíkhal kottáját, és Vovka azonnal hamisat fogott. Erre a tanárnő maga ült a zongorához és pontosan, lehetetlenül lejátszotta a dalocskát minden árnyalatával és finomságával. Sajnos, ez sem használt. Vovka egészen mást vert ki a billentyűkön, hamisat fogott, mintha süketnéma lenne.

És ez minden alkalommal megismétlődött.

Vovka füzetében a feljegyzések csodálatosan rövid, egyforma mondatokká alakultak át:

„A csíkhal pocsékul megy."

„A csíkhal hibáit kijavítani."

„A csíkhalat kifejezően és egyenletesen játszani."

Anyu elolvasta ezeket a megjegyzéseket és sóhajtva fizette ki Ludmilla Gedeonovnának a pénzt a leckékért.

Hetek múltak el. A kis népdal egyszerű melódiája sláger lett a családban. Natasa reggel-este ezt csicseregte:

Itt egy árok, ott egy árok,
mint a csíkhal, úgy ugrálok.
Hová tegyem a csíkhalat?
Ha megfőzik, finom falat.

Anyu is vígan énekelte ezt a dalocskát, amikor az elmosott edényt törülgette. Lehet mondani, hogy ez színpadi alakítás volt: anyu a szövegnek megfelelően egyik válláról a másikra dobálta a törlőrongyot, mely ebben az esetben a csíkhal szerepét volt hivatott játszani.

Még aput sem kímélte meg ez a járványos betegség. Gyakran észrevette, hogy annak a kínos kérdésnek a válaszán töri a fejét, vajon hová tegye a csíkhalat?

Egyedül Vovka maradt továbbra is süketnéma.

A leckéket folytatták, de a Csíkhallal megfeneklett a dolog. Vovka zenei kiképzésének anyagi terhei súlyosan nehezedtek a családi költségvetésre. A csíkhal hamis, semmire sem alkalmas előadása hovatovább többe került, mint egy operaénekes kiváló előadása.

Nem lehet tudni, mivel végződött volna a dolog, ha apu bele nem avatkozik. Egyszer bezárta a zongorát, zsebre vágta a kulcsát és így szólt anyuhoz:

— Ideje, hogy véget vessünk ennek a szamárságnak. Ne reméld, hogy ebből a fiúból valaha is Liszt Ferenc lesz. Jobb, ha egy kicsit többet foglalkozik a számtannal.

Anyu azonban nem csügged. Most Nataska gügyögését figyeli a legnagyobb figyelemmel: ki tudja, talán a kislányában fedez fel zenei hajlamot?

Az anyai szeretetet vasvillával sem lehet elűzni. Beteljesedésére vár.

Oroszból fordította Pogonyi Antal

Szenzációs színházi riportunk:

Jön a „Fából Vaskarika" Színház!

Úgyszólván valamennyi napilap és képes folyóirat beszámolt már a most induló színházi szezon nagy szenzációjáról, az első magyar *musical comedy*-színházról, amely megreformálni készül a makacsul haldokló zenés műfajt.

Most a Ludas Matyi alulírott szerény munkatársa újabb szenzációról számolhat be: a hírek szerint még egy kísérleti zenés színház nyílik rövidesen, amely a Nyugaton már nagy népszerűségnek örvendő

teubel wascarice-darabokat mutatja be. (Ejtsd: *tejbl veszkerisz.* Lefordíthatatlan szójáték, magyarul talán leginkább a „Fából vaskarika" felel meg neki.) Alkalmunk volt a színház művészeti vezetőivel beszélni, miáltal a Ludas Matyi olvasóit elsőül informálhatjuk az új színház célkitűzéseiről és az új műfaj miféleségéről.

Mindenekelőtt az új színház művészeti vezetőjét, Kemenes Tamást kerestük fel, aki tavaly a mátészalkai „Leányvásár" előadásának negyedik frakkos vendégeként keltett feltűnést s most végre tehetségének megfelelő munkakört kapott. Egyébként sem idegen számára a színházi világ: egyik unokaöccse annak idején a „Valahol Európában" című filmben statisztált.

– Színházunk – mondotta Kemenes Tamás – valóban egyedülállónak ígérkezik az egész világon. Zenés vígjátékokat mutatunk majd be, de nem olyanokat, amilyeneket a közönség eddig láthatott. Szemben ugyanis a nyugati kapitalista világgal, ahol a színház üzleti vállalkozás, minket semmi nem köt, tehát nálunk – hogy csak egy példát mondjak – a zene fogja a vígjátékot és a vígjáték a zenét helyettesíteni. Ez se biztos, csak úgy mondom. A *teubel wascarice* lehetőségei beláthatatlanok. A ma színháza lesz, a holnapé, a holnaputáné, de talán akkor se vagyok szerénytelen, ha azt mondom, hogy a tegnapé. Egy bizonyos! Megreformáljuk a zenés vígjátékot akkor is, ha a zene zenét eszik!

– Nem könnyű a dramaturg dolga – mondja Verpeléti Lajos, a színház dramaturgja – egy olyan színháznál, ahol senki se tudja még, miről van szó. Annyit máris elárulhatok, hogy egyaránt küzdeni fogunk a kispolgári giccs és a sznobizmus ellen. Páros napokon a kispolgári giccs, páratlan napokon a sznobizmus ellen, és ha még marad egy kis időnk, akkor megpróbáljuk az új műfajt kialakítani. Darabunk egyelőre nincs, de félmegoldásokba nem megyünk bele, addig is, míg az első magyar *teubel wascarice* megszületik, bemutatjuk Huszka Jenő „Lili bárónő" című operettjét.

A dramaturg után a rendezőt kerestük meg, Torma Teofilt, akinek művészi formakeresése már régen nyílt titok. Ő volt az, aki – szakítva a hagyományokkal – nyáron nem az *Antigonét* vagy az *Elektrát,* hanem a *Csárdáskirálynőt* rendezte felül és alul.

– Nincs könnyű dolgom – mondja Torma Teofil. – Sok darabot rendeztem már, de olyat, ami nincs, még soha. Nemcsak darab nincs. Író sincs. Színész sincs. Semmi sincs. De a *teubel wascarice*-nek éppen az az érdeme, hogy a semmiből születik, a semmibe megy és menetközben se alakul ki. Mi, a színház nyelvén, olyat akarunk kimondani, amit még soha nem mondtak ki. Minthogy azonban már mindent kimondtak, némi időre lesz szükségünk, amíg mi is kimondjuk azt, amit már mindenki kimondott. Én, mint rendező, a *teubel*

wascarice lényegét talán abban látom, hogy, miután itt a zene állandóan előre viszi a szöveget, a színésznek nagyon oda kell figyelnie a súgóra, hogy le ne késsen.

Csak természetes, hogy ezután a súgónőt kerestük fel, Kaposi Piroskát, aki éppen négyhetes külföldi tanulmányútjáról érkezett vissza. Az új zenés műfaj sajátos súgási effektusait tanulmányozta államköltségen a világ legnagyobb fővárosaiban.

– A *teubel wascarice* egészen új súgási követelmények elé állítja az embert – mondja. – Nálunk Európában általában az a szokás, hogy a súgónő hangja a második-harmadik sorig hallatszik. Külföldön a hatodik-hetedik sor sem ritkaság, sőt nemegyszer előfordul, hogy a súgót külön megtapsolják. A *teubel wascarice*-nél a súgónő felállva és kiemelkedve a lyukból súg, miáltal cselekvő részese lesz a játéknak, szöveg, zene és súgónő teljesen egybeolvadnak, aztán a nézők is megmozdulnak és mindnyájan együtt viszik előre a cselekményt.

A fáradhatatlan riporter Piroska után Zsiga bácsit, a portást kérdezte meg, hogy mi is az a *teubel wascarice,* ő azonban csak ennyit mondott:

– Tudja az ördög!

Az ördöggel már nem tudtunk beszélni. Poklon kívül volt . . .

Darvas Szilárd

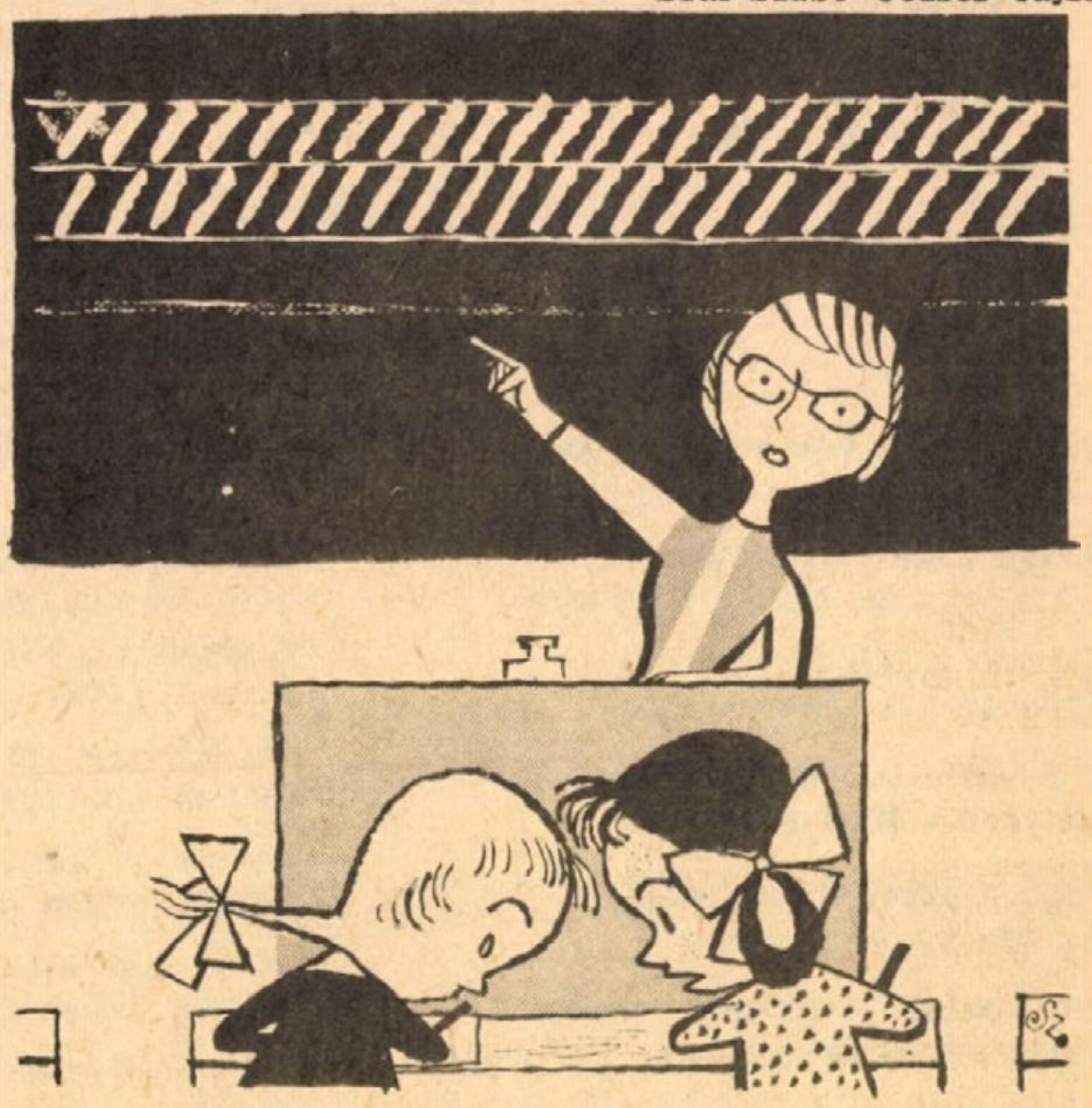
Búcsú

Toncz Tibor rajza

Hallott valamit

Szűr-Szabó József rajza

– Holnapra írjatok két sor dőlt vonalat!
– Ahá! Látod, milyen túlzott követelményeket támasztanak?

Az első bérletes nap

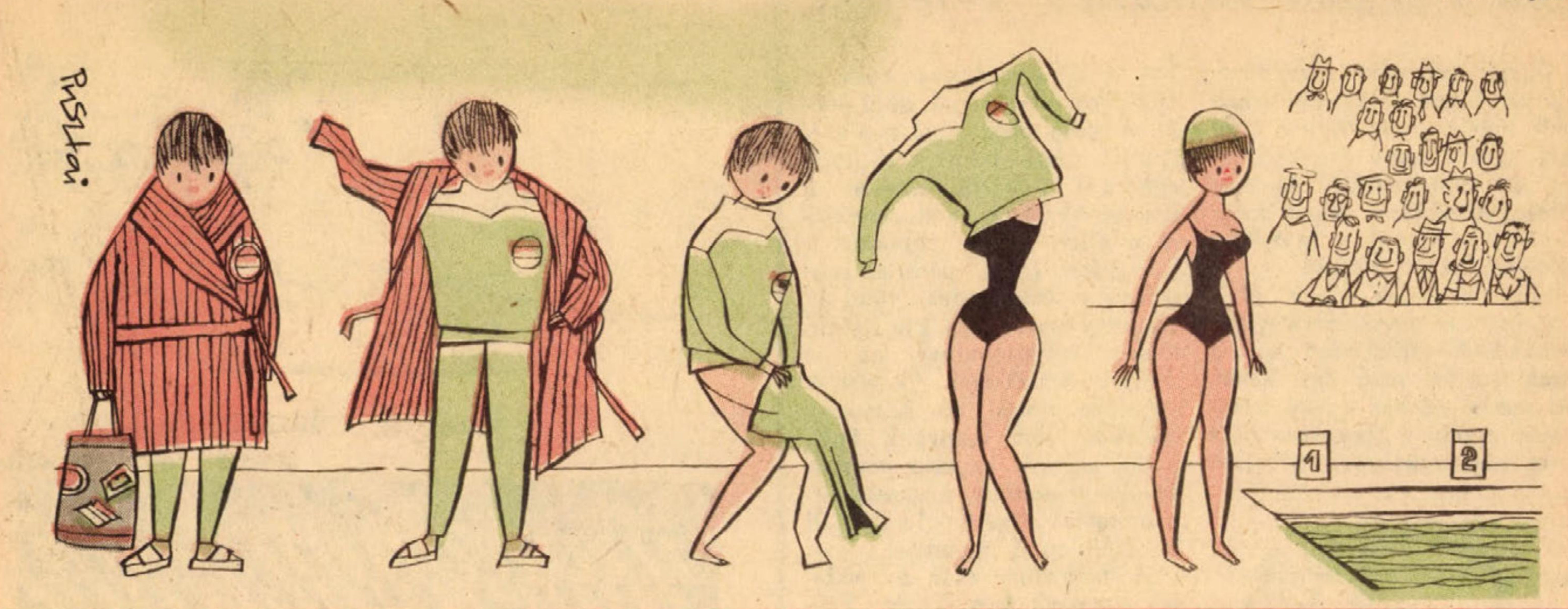
Mészáros András rajza

Balszerencse . . .

Olimpiai sztriptíz

Pusztai Pál rajza

Gyermekdal

Van nekünk két kisleányunk,
S van pediglen három ágyunk.

Ámde a két kisleányka
Nem fekszik, csak a nagyágyba.

Először a Juli lányom
Találom ott a párnámon.

S mivel a Juli nem egyke,
Helyére a Kati megy be.

Fogom ezért Katit kezen,
Az ágyába bevezetem.

Juli közben nincs már helyén:
Paplanom találom fején.

Veszem hát a Juli lányom,
S az ágyába visszahányom.

Ezalatt a másik nyomba'
Belefekszik az ágyamba.

Azt hiszed, hogy helyreviszed?
Juli kér egy pohár vizet,

S mialatt a vizet issza,
Kati ágyadba megy vissza.

Én Istenem, jó Istenem,
Becsukódik már a szemem.

De az én két kisleányom
Megint ottan ül az ágyon.

Most egy búcsúcsók, egy puszi,
— Küzdelmem már sziszifuszi —

Idegrendszerem már rámant,
Állva mondom el az áment.

(somogyi)

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Az oberammergaui passiójátékot egy amerikai család is végignézte. Úgy az előadás közepetáján így szólt az asszony:

– Hiszen ez nem újdonság, ezt a történetet már három évvel ezelőtt olvastam Amerikában.

*

Seres így szól a barátjához:

– Kérlek szépen, én vagyok a világ legpechesebb embere.

– Valóban?

– Barátom, olyan peches vagyok, hogy ha egyszer már találok egy kis négylevelű lóherét, annak is csak három levele van.

Útleírás

Szülők öröme

– Hurrá! Csökkentik a tananyagot, kevesebbet kell magolnunk az idén!

E heti hirdetésünk

A HAGYOMÁNY

A világot hangyacsápokkal ellátott, hatlábú, de valahogy mégis emberformájú, tevékeny élőlények népesítik be. Nincs ebben semmi csodálatos, ha meggondoljuk, hogy amikor az emberiségnek sikerült sugárzással kipusztítania önmagát és rajta kívül majdnem minden élőlényt a földről, a termeszhangya volt az egyetlen, melynek a sugárzás nem ártott, sőt kifejezetten hízni, gyarapodni, fejlődni kezdett tőle és – konkurrencia hiányában – akadálytalanul vett birtokába mindent. Minthogy azonban ez a világ – mármint a Föld – úgy látszik, mégiscsak az Emberre volt méretezve, az új honfoglaló évmilliók során valahogyan sajátos emberi formát öltött.

A világ meghódítása után bekövetkező nyugalom felvetette a kultúra kérdéseit, és földünknek ezen új birtokosai élénk kulturális tevékenységbe is kezdtek. Hatalmas, termeszvárakra és felhőkarcolókra egyaránt emlékeztető épületekből álló településeik versengnek egymással abban, melyik ér el ezen a téren több eredményt, különösen érdekelve mindenkit a mitikus őskor, az Ember ködökbe burkolt kora, a Sugárzás előtti kor, melybe oly felemelő lett volna bepillantani.

Az ember – úgy látszik, való igaz – annak idején az egész Földet birtokolta. Emlékei legalábbis mindenhonnan előkerülnek. Kő, tégla, beton, vas, néhol még üveg is, egy-egy szilánk, mint ritkaság, múzeumok megbecsült drágasága. És persze csontok. De egyéb semmi. Az, hogy nyilván meztelenül jártak, nem lenne csodálatos, annál inkább az, hogy egy ilyen fajta semmiféle módon nem kívánta gondolatait, érzéseit, történetét lerögzíteni, örökül hagyni az utókorra.

Egy napon azonban napfényre került és a világ közkincsévé vált az a páratlan kulturális emlék, mely „balungi lelet" néven vonult be a művelődéstörténetbe. Balung közelében ugyanis, mélyen a föld alatt, törmelék között furcsa valamire találtak. Mintha lapokból állt volna, baloldalon összefűzve, sok-sok lapból, véletlenül maradva fenn egy mítoszokba vesző kor hírnökeként.

Elképzelhető a gondosság, amivel a tudósok munkába vették a leletet, az egész világ figyelmétől övezve. Az eredmény sokáig elmaradt, a megszenesedett lapok nem árultak el semmit a Világ Titkaiból, amiket hihetőleg magukban rejtettek. Végül azonban a negyvenedik napon örömhír járta be a világot: a lelet közepén, az aránylag legvédettebb helyen, a gondos sugárkezelés hatására a fényérzékeny lemezen mitikus jelek tűntek fel. Elmosódva, olvashatatlanul, alig derengően, de egy sorban mégis kivehetően. Itt ilyen jelek sorakoztak egymás mellett: dr. Rezegi Ede, V., Haris köz 2. 173–692.

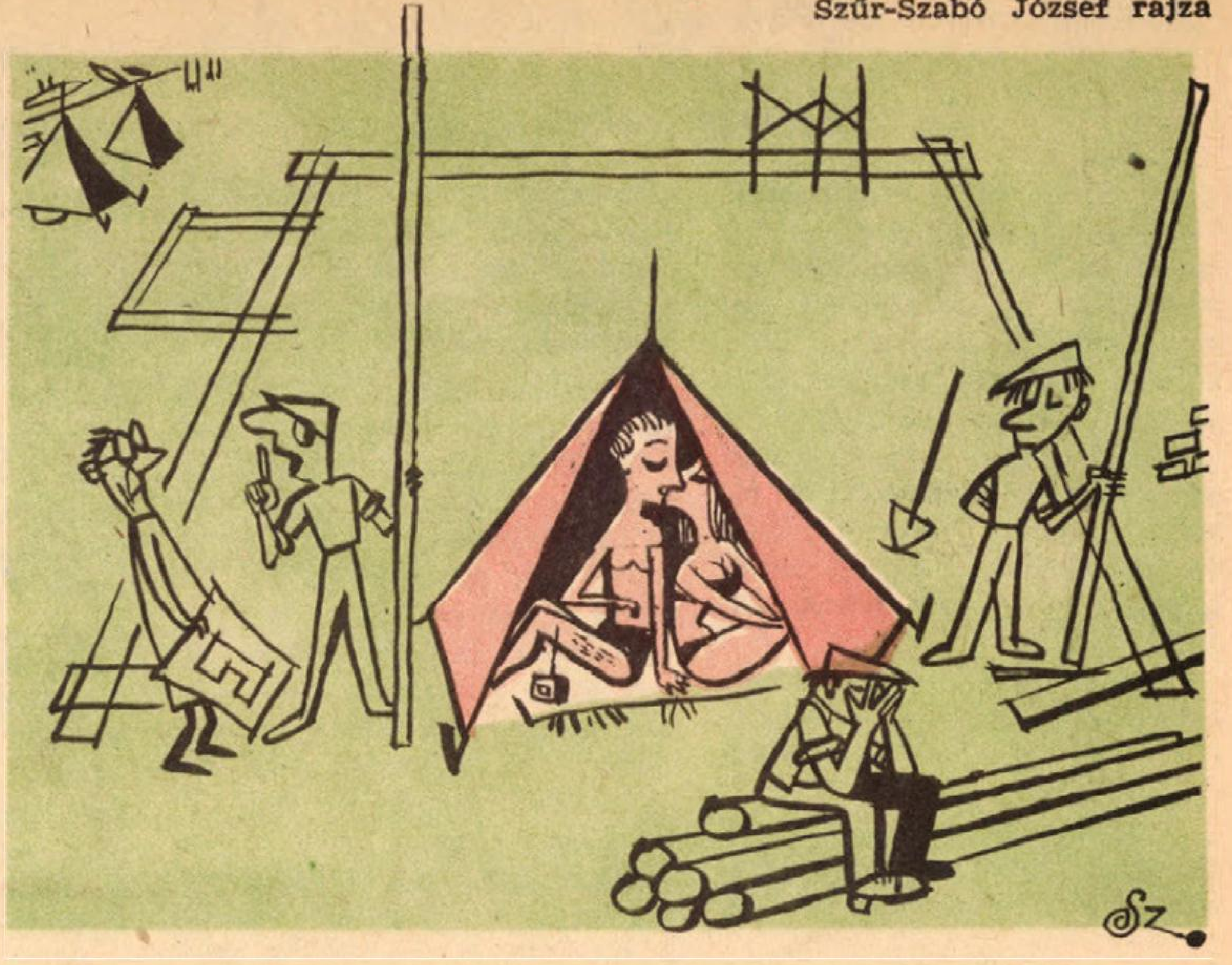
Lehetetlen volt megindulás nélkül nézni az ismeretlen jelentésű ábrákat, amik nyilván az Igazságot tartalmazták. Valaha valaki, a történelem előtti idők embere velük r[illegible] a Nagy Szót, az utolsó Szót, és ehh[illegible] viszonyí[illegible]va puszta epigonizmus, puszta felszín[illegible] [illegible]inden, ami azóta történt.

Az utóbbi időben aggasztó jelenségek mutatkoznak: sokan csodáról kezdenek beszélni, és titkos összejöveteleket fedeztek fel, ahol a kőbe vésett Szöveg előtt áldozatokat mutatott be egyre nagyobb számú érdeklődő. Sőt, kulturális intézmény is akadt, mely falába a Jeleket vésette be, a Titkot, amit a régi, a Sugárzás előtti lények még ismertek, de ami ma már csak halvány vágyként dereng emlékezetünk mélyén.

M. B.

Miért késik a Római part rendezése

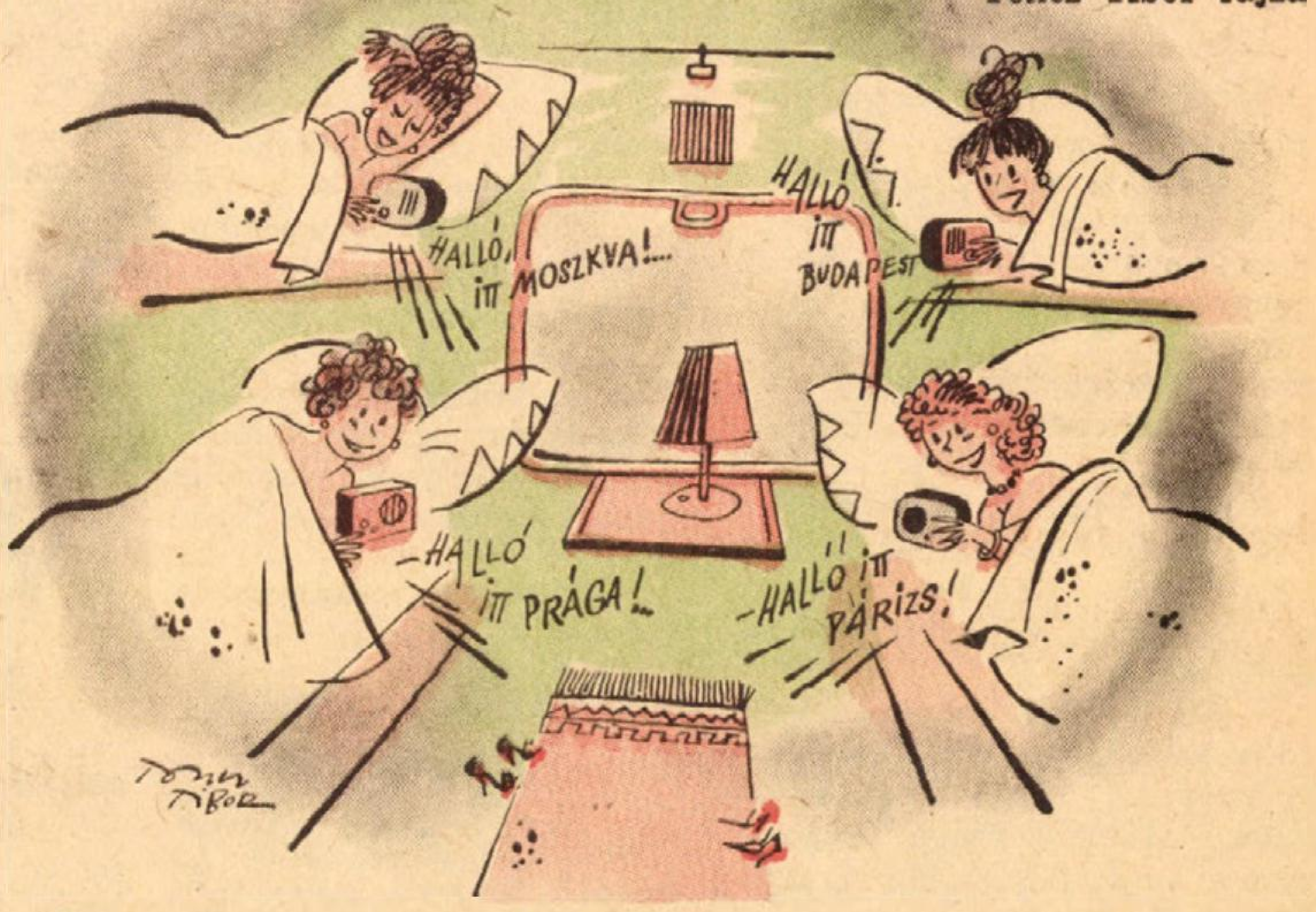
Szűr-Szabó József rajza

– Ide egy büfé jönne, de nincs szívünk megzavarni őket!

Nemzetközi hálókocsi

Toncz Tibor rajza

Előkelő látogató

Várnai György rajza

– Kérem, nagyon meg vagyok elégedve a gyerekek magaviseletével!

Le a bürokráciával

Túróstáska

Az ihlet édes szédületétől kábultan ültem az elsőosztályú kávéházban. Köröttem kék cigarettafüst és pörköltillat gomolygott. Új, négysoros bökversem befejező tételén dolgoztam, mikor megjelent a markáns arcélű pincér. Kivétel nélkül, minden asztalon elhelyezett egy tálcát színig rakva túróstáskával. Az én asztalomra is jutott hat remek példány.

– Túróstáskát tessék, friss meleg a túróstáska – kínálta lágy baritonján az ínycsiklandó gyönyörűséget.

– Köszönöm, nem élek vele. Nem szeretem az édeset. Hanem hozzon egy szép adag

paradicsomsalátát – kértem a felszolgálót.

– Hozom, kérem, de tessék megkóstolni a túróstáskánkat. Szakácsunk a nyékládházi konyhaversenyen ezzel a művével első díjat nyert. Ez, kérem, nívódíjas túróstáska – kínálta a tepsiben sült költeményt.

– Egy paradicsomsalátát kérek, és ha van egy jó rime arra, hogy – rece fice bum – azt elfogadom – tettem hozzá kedvesen.

– Ha esetleg mégis meggondolná magát, mindenesetre itt hagyom a táskákat az asztalon – szólt a pincér és udvarias meghajlással eltűnt az életemből.

Miután a kicsiny asztalkán kéziratpapírom széle beleért a táskákba, kénytelen voltam eltüntetni a süteményeket. Jobb megoldás híján megettem mind a hatot. De mi történt a szomszéd asztalnál ékeskedő túróstáskákkal?

Elsőként egy szúróstekintetű, sárgahátú dongó tett tisztelgő látogatást a nívódíjas süteményen. Később egy kávénénike kiválasztott egy ropogósra sült példányt és bal kezével felmarkolva beleszórta a tetején díszelgő porcukrot egy adag szimplába. Nem sokkal később szerelmespár telepedett az asztalhoz. A fiú gyengéden nyúlt a lány liliomfehér kezei után, miközben egy suta mozdulattal kis adag kristályvizet döntött a süteményre. Felváltotta őket egy középkorú férfi, aki szivarra gyújtott és az esti lapot kezdte tanulmányozni. Mikor a kongói kérdéssel foglalkozó riporthoz ért, idegesen csapta le Csongor szivarját. A könnyű hamu fátyolként ereszkedett a jobb sorsra érdemes tésztára.

– Hol itt a hygiénia? – tettem fel magamnak a kérdést. Aztán megnyugodtam. Féltizenegykor, záróra táján oltogatni kezdték a villanyokat és megjelent a takarítónő, kezében portörlőronggyal. Fizettem és derűsen távoztam.

Ez rendes hely. Itt esténként minden sütemény el lesz törölgetve.

Galambos Szilveszter

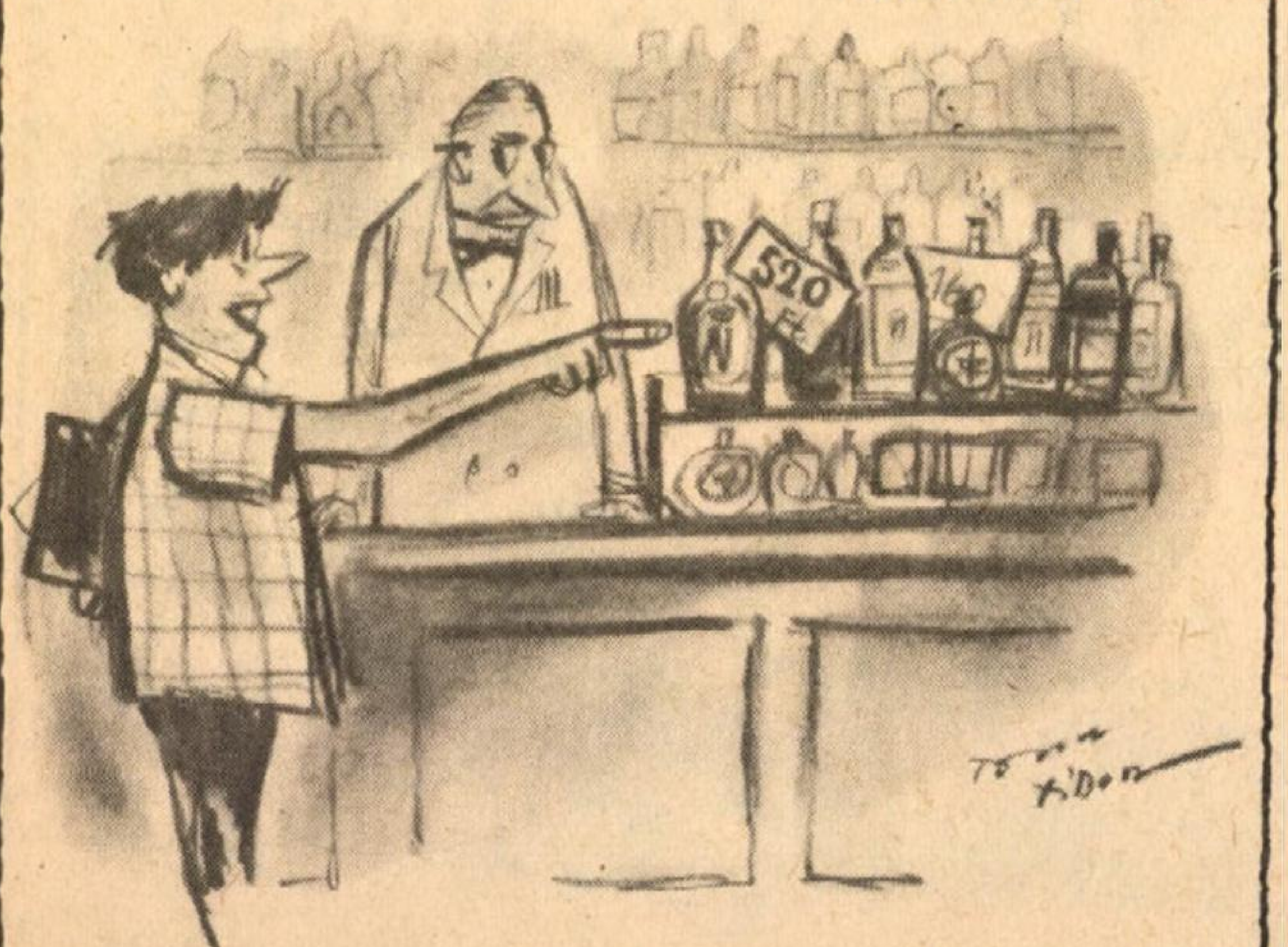
A kővázákról van szó

Szemet gyönyörködtetőek a szép, nagy utcai kővázák Budapest forgalmasabb útvonalain. Még szebbek lennének, ha a bennük levő virágokat gondoznák is. A Rákóczi út és Tanács körút sarkán lévő vázákban csupa hervadt, megszáradt virág van.

Miért nem gondozzák?

Hadvezér az hadvezér

Toncz Tibor rajza

– Nincs Kinizsi? Akkor adjon egy üveg Napóleont!

Barangolás a vendéglátóiparban

Gyűjtőszenvedély

Szeptember. Búcsú a nyártól. A költő verssel búcsúzik, a szerelmes sóhajjal. A jeges búcsúzik a jó üzlettől, az úszó a Duna hűs habjaitól. E sorok szerény írója az első lombhullással a párnagyűjtő nagyságos asszonytól búcsúzik.

Tetszik ismerni? Kora délután érkezik a nyári helyiségbe, helyet foglal egy kétszemélyes asztalnál. Leül. Saját párnáján kívül a másik párnát is maga alá gyűri. Aztán sasszemmel körülnéz és kezdődik a párnavadászat. Villámgyorsan felfedezi, hol akad még párna. Innen is, onnan is elcsen egyet. Hármat maga alá tesz, egyet a derekára, egyet a nyakcsigolyájára, egyet a térdére, hogy ne fázzon, egyet a fejére, hogy ne ázzon.

Mint ahogy más május éjszakáján szeretne letépni minden orgonát, úgy szeretne ő augusztusi délutánon összeszedni minden kispárnát. Már teljesen körülbástyázta magát velük, amikor észrevesz a távolban egy elárvult jószágot. Nyomban felkel párnáiról, mint özvegy Pókainé és elindul új babérokat szerezni.

Most befejezte küldetését. Bezárják a kerthelyiséget, elraktározzák a párnákat. És a

nagyságos asszony sóvárgással várja az új nyarat, hogy új és új párnákkal gyarapíthassa zsákmányát.

Fizetni, kérem!

Kérem, jelentkezzék, akivel még sohasem fordult elő, hogy sürgősen fizetni óhajtott a kávéházban és az istennek sem került elő a fizető.

Az ember gyorsan fel akar hörpinteni egy duplát. Ülve.

Szerencsénk van, rögtön hozzák a kávét.

– Egyúttal fizetek is – mondjuk könnyedén.

– Máris jövök – mondja a pincér.

De nem jön, hanem megy. Keressük a fizetőt a kávéház forgatagában, szívesen házhoz szállítjuk a négy forintot, de sehol sem leljük. Mitévők legyünk? Az asztalon hagyni a pénzt? Leleményes szórakozottsággal zsebre vágja valaki és bliccelő hírébe kerülünk. Fizetünk holnap? Ritkán járunk ebbe a kávéházba. Mindegy, nincs más megoldás. Még egyszer tétova körülnézés és irány a kijárat. Ott áll a főpincér; vészjóslóan csörgeti aprópénz-táskáját.

– Igenis, fizetni, kérem = szólít meg fásultan.

Most tör ki a visszafojtott dühroham:

– Sürgős dolgom van, egy órája próbálok fizetni! Hol mászkálnak maguk?!

Visszaadja az aprót és csendesen mondja:

– Tetszik látni, kérem, itt kell strázsálni az ajtóban, hogy meg ne lógjanak a vendégek...

Tűnődve és gyors léptekkel hagyjuk el a helyiséget. Csak azt ne mondta volna, hogy „tetszik látni"!

Stella Adorján

Ördögi ötlet

Sokféle és legnagyobbrészt sajnálatosan primitívrajzú gyufacímkéink egyikén megakad a fogyasztó szeme. Összegyűrt papírcsomót emésztő lángokból kiemelkedő kis ördög figyelmeztet, hogy ne tüzeljük el, hanem adjuk a MÉH-nek az újságpapírt. De milyen újságpapírt? A tüzetes vizsgálatkor kiderül, hogy az angolnyelvű újságokat kéri a MÉH. A rajzon ugyanis csak angol szavak és szótöredékek olvashatók: North, that's, light, to chan-, with, the Star, és így tovább. Minekutána fel sem tételezhető, hogy a címke rajzolója egyszerűen kiollózott valami angol lapból egy reklámképet – csak arra gondolhatunk, hogy a MÉH-nek kizárólag angolnyelvű papírhulladékra fáj a foga. Most nem tudja az ember, mit csináljon, ha véletlenül perzsa, portugál vagy afgánnyelvű újságpapír halmozódik fel a spájzban. Azt is elfogadja a MÉH? Netán még magyar újságpapírt is?

e. j.

Van, de nincs

KERAVILL...:

– Kérek nyomós villanykapcsolót...

– Nem tudok adni.

– Miért nem kapható?

– Mert nincs ára. Nyomókapcsoló van, de még nem állapították meg a kiskereskedelmi eladási árát.

Memóriabajok

Az utóbbi időben, úgy veszem észre, valami baj van a memóriámmal. Mintha nem emlékeznék vissza a dolgokra olyan élesen és könnyedén, mint azelőtt. A minap például a következő történt velem. Találkoztam valakivel a Dohány utcában, aki kitörő örömmel megölelt, egészségi állapotom, majd feleségem hogyléte iránt érdeklődött, aztán így folytatta egy kis szemrehányással hangjában:

– Igazán írhatnál már nekünk valami jó kis dolgot, hiszen már oly régen ígéred...

Ezt minden lelkifurdalás nélkül rögtön újra megígértem, hiszen az egész ügyben csak a következő dolgok voltak ismeretlenek: nem tudtam, hogy az illető hol dolgozik, kicsoda és hogy hívják. Az én szememben az illető vadonatúj ember volt, akit életemben most látok először. Lelkiismeretfurdalásomat még az is enyhítette, hogy amikor a búcsúzásnál hosszasan ráztuk egymás kezét, ő még hozzátette:

– De ne feledkezz meg rólam, Gusztikám...

Amiből az következik, hogy ő sem tudta, én ki vagyok, mert én nem Guszti vagyok, hanem Béla.

Ugyanis ezek a memóriazavarok eléggé általánosak és nem is függnek össze nagyon az életkorral. Egy orvos barátom ezt megmagyarázta nekem tudományosan, kár, hogy a magyarázatot már elfelejtettem, valamint azt is, hogy melyik orvos barátomtól ered. De arra emlékszem, hogy találó, frappáns magyarázat volt.

Elég annyi, hogy romlik az emlékezőtehetségem, de nem panaszkodom miatta, mert jóval több előnyöm származik belőle, mint hátrányom. Amióta romlik a fejem, úgy veszem észre, hogy kedves, jóságos, bölcs ember hírébe keveredtem. Ugyanis elfelejtem a rajtam esett sérelmeket is. Néha-néha elsunyít mellettem például valamelyik kortársam, aki rosszat tett ellenem és a legnagyobb meglepetéssel tapasztalja, hogy barátságosan integetek neki. Hát persze! Hiszen azt sem tudom, mit tett és azt sem tudom, kicsoda. Ha valaki megkérdi, olvastam-e legutolsó művét, habozás nélkül rávágom, hogy remekmű, hiszen nem emlékszem egy betűjére sem. Az olvasással általában nagyon kedvezően alakul a helyzetem, mivelhogy mindent elfelejtek. Ennek következtében, egyáltalán nem kell vásárolnom könyveket. Hónapok óta ugyanannak a francia regénynek az első húsz oldalát olvasom minden este. Ugyanis kinyitom a könyvet ott, ahol előző este abbahagytam és ezt olvasom:

„...Alfred és Moncorps egyazon intézetben nevelkedtek, s mialatt Crillon, Turenne és Gallifet gróf kártyázik Ganay márkival, az alatt Massilian lovag Houdetot Théodore-ral..." stb.

Kik ezek, mik ezek, fogalmam sincs róla, kezdem elölről az egészet.

Nem is olyan kellemetlen állapot ez, tessék elhinni. Az emberekről lassacskán lekopnak rossz emlékeim s barátságos derűvel, bár kissé hülyén nézek körül az életben. Egész intézmények iránti ellenszenveim is fokról fokra feledésbe mennek. Vidám lélekkel szállok fel a villamosra és jólelkű, bizakodó mosollyal veszek részt minden ádáz tülekedésben. Még a hivatalnokokat is megszeretem, mert elfelejtem packázásaikat. Végül, magával az élet intézményével kapcsolatos reklamációim is meg fognak szelidülni. Nem morgok majd testem romlandósága miatt, nem forszírozom az üdvözülést és feltámadást. Nem írok többé szatírát, hanem bohózatot és kellemes idillt, amelyben a fiatal szerelmesek rózsaszín felhőkön, pufók angyalok között töltik ki az öröklakáshoz szükséges OTP-kérdőívet. Nem ironizálok és nem okvetetlenkedem. Belenyugszom abba, hogy egyszer éltem és az kellemes volt. Elfelejtem azt, ami rossz volt, sőt azt is elfelejtem, hogy megöregedtem. Azt is elfelejtem, hogy férfi lettem, s hogy vállamon huszonöt év van már, darumadár, sárga darumadár...

Gádor Béla

Érzéki baba

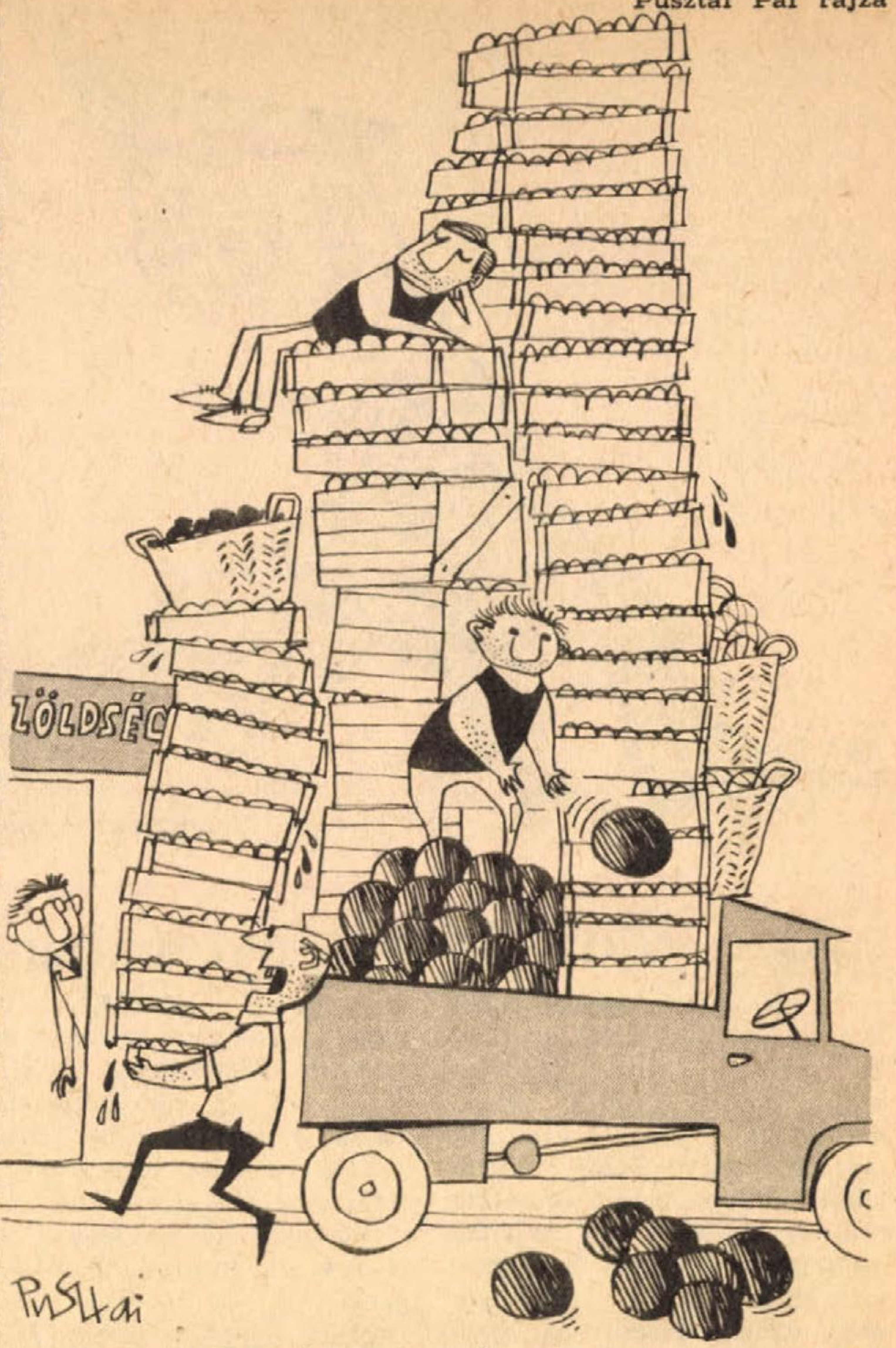

A franciák megbecsülik nemzeti nagyságaikat, mint például Brigitte Bardot kisasszonyt, aki nem a női hidegséget példázza filmjeiben.

A francia játékkereskedésekben nemrég megjelent a BB-baba, amely a művésznőnek eléggé reális kicsinyített mása. Ha a babát felhúzzák, riszálja magát. Ehhez nem kell kommentár. Csak egy kulcs.

Gondos gyümölcsszállítók

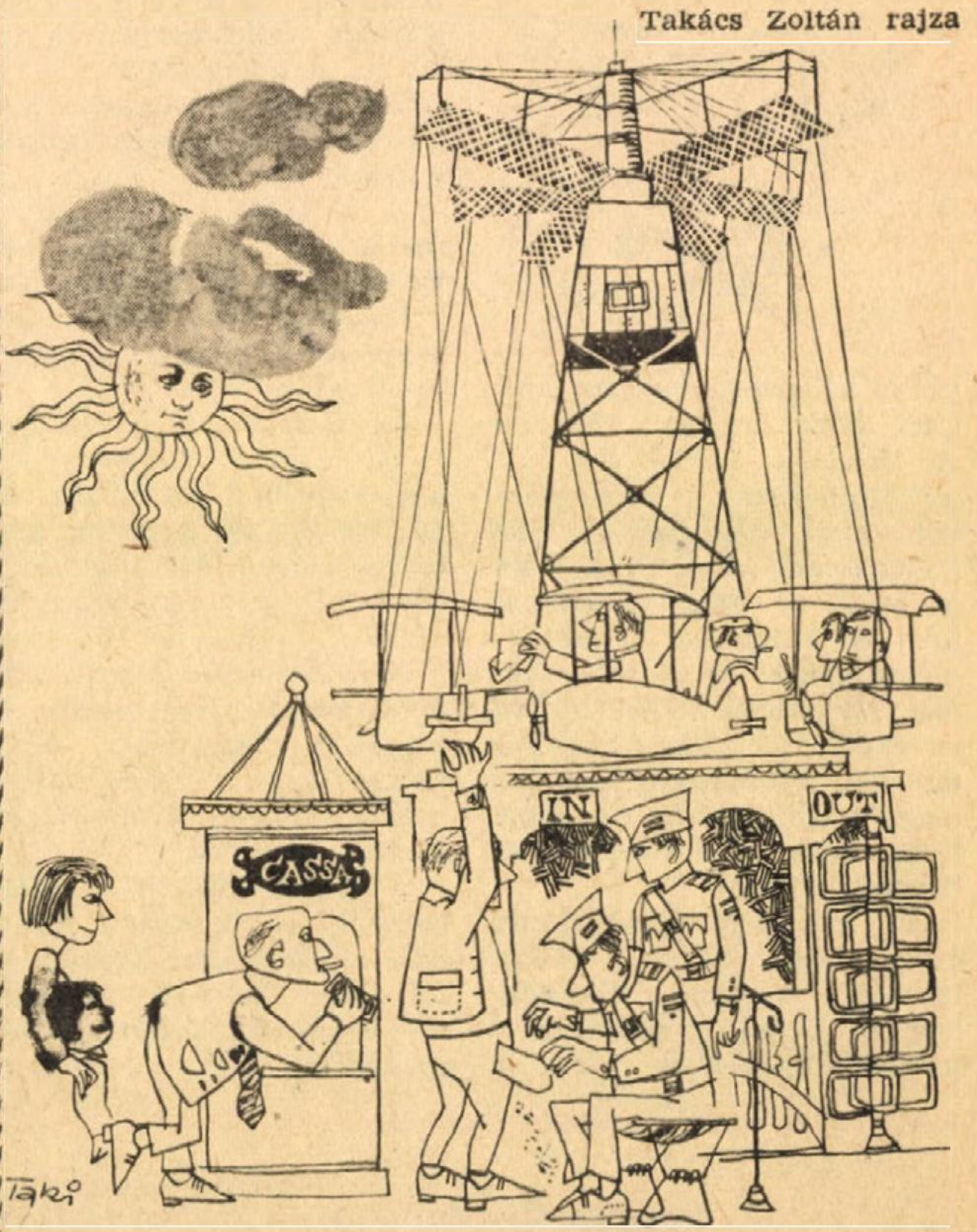
Pusztai Pál rajza

– A préselt fügét külön hozzuk, nehogy összenyomódjék!

Sorozatosan robbannak fel repülőgépek Amerikában

Takács Zoltán rajza

– Pokolgép nincs? Mehet!

Ha a kisujjamat mutatom...

Szűr-Szabó József rajza

Nyugatnémet tábornok: Szabad az egészet?!

Az eltűnt Zsuzsi nyomában

Fejlett édességiparunk egyik kedves színfoltja volt a „Zsuzsi" nevű 2 forintos kis édesség, csokoládéféleség vagy származék. V o l t ! – írom szomorúan, mert eltűnt. Hiánycikké nőtte ki magát ez a szerény kis édesség, nem kapható, nem gyártják, nem árulják, s ami még ennél is szomorúbb, nem eszik. Amikor az egyik édességboltban közölték velem, hogy a Zsuzsit már nem gyártják, azonnal felrémlett bennem a kínzó kérdés, hogy vajon miért nem? Az elárusítónő za-

vartan hallgatott, majd azt ajánlotta, hogy vegyek Leilát. Ezt az ajánlatot határozottan, de méltóságteljesen visszautasítottam, majd elindultam a titok kiderítésének rögös útján. Végigjártam az összes felsőbb, alsóbb és középsőbb helyeket, s elmondhatom, hogy most már még kevesebbet tudok a Zsuzsi eltűnéséről, mint eddig. Kutatásaim eredményeit mindenesetre a nyilvánosság elé tárom, hátha valaki el tud indulni valamelyik nyomon.

Az Édesipari Minisztériumban Golubka Miklós, a Praliné főosztály vezetője elmondta, hogy a Zsuzsi gyártásának a technológiája elavult, s míg az új automata Zsuzsi-gépsort felszerelik, átmeneti hiánnyal kell számolni. Ugyanakkor a tervezőintézetek új, korszerűbb típusokon dolgoznak, mint például a Muci, a Cuci és a Buci, de erről még nem lehet írni.

Sikerült nyilatkozatot szereznem az Anyagellátó Főigazgatóságtól. Itt közölték velem, hogy a Zsuzsi alapanyagát, a zsuzsanitot külföldről hozzuk be kemény valutáért. Folynak a kísérletek abban az irányban, hogy hazai nyersanyagból fedezzék a gyártás szükségletét. A timföld egyik eddig fel nem használt melléktermékéből vonják ki a zsuzsanitnál még valamivel jobb alapanyagot, a kísérletek azonban még nem fejeződtek be.

A Nevelésügyi Központ részéről úgy tájékoztattak, hogy mivel a Zsuzsit nagyon szerette a közönség, közbe kellett lépni, hogy az élvhajhászat kifejlődésének gátat vessenek.

Az Országos Naptárszerkesztőségben azt az információt kaptam, hogy a Zsuzsi Művek vontatottan teljesíti a tervét, jelenleg az 1848-as terv első negyedénél tart, s ez nem elégíti ki a növekvő fogyasztási igényeket.

Az Atomerő Gazdálkodási Főigazgatóság egyik vezető személyisége elmondotta kérdésünkre, hogy a Zsuzsi felezési ideje körülbelül 78 év, ezt kell kivárni mindössze.

A Nemzetközi Vásár Közelkeleti Tagozata részéről félhivatalos nyilatkozatot kaptunk arról, hogy az arab államokra való tekintettel újabban a Leila gyártására vetik a fő súlyt.

A Fővárosi Akusztikai Hivatal igazgatóhelyettese azt a felvilágosítást adta, hogy a Zsuzsi burkoló celofánja nagyon zörög, s emiatt a Mozgóképszínházak Központja panaszt emelt, mert a Zsuzsi fogyasztása zavarja a mozilátogatókat. Amíg nem kezdik meg a hangtompítós celofán gyártását, addig a Zsuzsi forgalmazása szünetel. A hangtompítós celofán tervei már megvannak, a kivitelezést azonban kooperációs nehézségek akadályozzák.

Ennyi minden tisztázódott. Most már csak azt az egyet jó lenne tudni, hogy miért nincs Zsuzsi.

Feleki László

Ezt olvastuk...

Beszélő kutyák

A Népszavában fénykép jelent meg az űrutazó kutyákról. A kép aláírása szerint: „Sztrelka és Belka is ott volt a Szovjetunió Tudományos Akadémiáján rendezett sajtófogadáson, ahol az űrhajószputnyik útjáról számoltak be". Vajon milyen nyelven számoltak be a szimpatikus kutyák? Kutyanyelvről hallottunk már, de azon nem beszélnek. Azon írnak.

Hashajtóval a gyarmatosítók ellen?

A Hétfői Hírek külpolitikai hírei között találtuk az alábbi megdöbbentő jelentést: „Mohammed marokkói király ... kénytelen lesz erélyes intézkedéseket tenni a külföldi csapatok teljes kiürítésére".

Csodák a Tiszatájon

A Népszabadság mezőgazdasági riportere két meglepő hírt közölt egyetlen riport keretében. Hírül adja, hogy a „Tiszagyöngye" termelőszövetkezetben ötholdas dohánypajta és egy fiaztató-góré épül. Öt holdas, vagyis nyolcezer négyszögöles dohánypajta túltesz egy nagyobbfajta bazilika méretén, de még ennél is nevezetesebb épület lesz a fiaztató-góré, melyben a termelőszövetkezet malacait minden bizonnyal ki fogják szárítani, mint a csöves kukoricát.

Elvakult férj

Az Esti Hírlap érdekes hírt közölt a minap: az olasz államügyészség bigámiával vádolja Sophia Lorent, a világszerte ismert filmsztárt. Bigámiát csupán férfiak tudnak elkövetni, kétnejűség esetében. A kétférjűséget ugyanis biandriának nevezik. A művésznő férje, Carlo Ponti, Sophia iránti rajongásában ilyenformán észre sem vette, hogy egy idő óta nem ő a férfi a háznál.

Szerencsés találkozó

Ezt olvastuk a Népszavában: „Pseudaliparist, eddig ismeretlen mélyvízi halfajtát fogott ... egy szovjet kutatóhajó". Ha a hal ezidáig teljesen ismeretlen volt, vajon honnan tudták a kutatók, hogy pont a pseudaliparissal ismerkedtek meg?

Dr. Árgus

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel. 343—100, 142—220. — 60.3623 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány utca 3. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.